

Institut Ramon Llull

Memòria 2012

institut
ramon llull

Índex

Presentació	5
Focus 2012	6
Premis Ramon Llull	12
Literatura i Pensament	14
Arts escèniques	22
Cinema	28
Música	34
Arts visuals i Arquitectura	40
Llengua i Universitats	44
Comunicació	56
Pressupost	60
Òrgans de direcció	62

Presentació

L'any 2012 l'Institut Ramon Llull ha celebrat els seus primers deu anys. Un període prou llarg perquè es pugui fer un balanç de les activitats realitzades, i així ho vam fer en actes solemnes a Barcelona i a Palma. Però també un període prou significatiu perquè l'acumulació de la feina realitzada per moltes persones i molts equips al llarg del temps tingui un efecte multiplicador. En aquest sentit, diria que l'any del seu desè aniversari ha estat per a l'Institut Ramon Llull un any excepcional, del qual ens sentim especialment satisfets. En un marc de contenció de la despesa, que hem intentat concentrar més en l'estructura que en l'activitat, els objectius de projecció exterior de la cultura catalana, dels creadors i de les empreses culturals catalanes i balears han tingut aquest any fites remarcables: des de la Documenta de Kassel fins al Festival d'Avinyó, des de la Biennal d'Arquitectura de Venècia fins a l'exposició "Miró" a la Galeria Nacional d'Art de Washington. I al costat d'aquests grans esdeveniments més visibles, l'enfortiment de la xarxa d'ensenyaments catalans a l'exterior i la presència constant i capil·lar dels nostres creadors a l'exterior.

L'any ha estat també rellevant pel que fa a l'estructura institucional de l'Institut. D'una banda, s'han formalitzat les actuacions conjuntes amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua per tal d'afavorir la presència exterior de la llengua que compartim. De l'altra, tot i que s'ha avançat molt per tal d'incorporar al Consorci de l'Institut Ramon Llull els ajuntaments de Barcelona i de Palma, l'any ha acabat amb la sortida del Consorci del Govern de les Illes Balears i amb la sol·licitud oficial de l'Ajuntament de Barcelona d'incorporar-se al Consorci, la qual va obtenir el suport explícit de la Junta Rectora. Aquests canvis en l'arquitectura institucional de l'Institut suposen, d'una banda, una pèrdua rellevant, però, de l'altra, obren noves possibilitats, com les que es desprenen del fet de poder gestionar d'una manera conjunta la projecció exterior de la cultura catalana i de la ciutat de Barcelona, amb un enorme prestigi cultural a tot el món. Una nova arquitectura institucional i unes noves oportunitats que arriben al final de l'any 2012 i que han de marcar ja, esperem que tan positivament com sigui possible, l'actuació del 2013.

Vicenç Villatoro
Director

Focus 2012

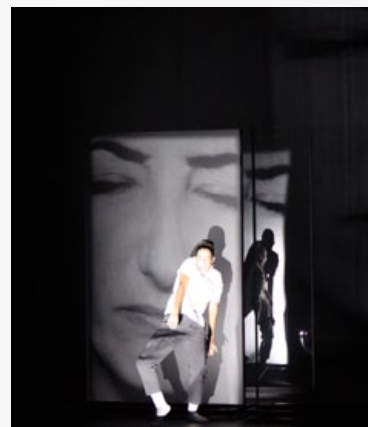
Donem suport a la difusió exterior de la producció cultural de Catalunya i les Illes Balears

La projecció de la cultura catalana en totes les seves modalitats, matèries i mitjans d'expressió és la finalitat primordial de l'Institut Ramon Llull. Enguany un conjunt d'activitats genèriques en diversos escenaris internacionals ha permès abordar aquest objectiu. Els punts estratègics en què hem treballat han estat: el Regne Unit (coincidint amb la celebració dels Jocs Olímpics de Londres), França, Itàlia (amb la Biennal d'Arquitectura de Venècia) i Amèrica del Nord. Els quatre escenaris han acollit accions de tota mena que han facilitat una bona difusió dels creadors, els projectes i les aportacions culturals de Catalunya i les Illes Balears. Un altre punt estratègic ha estat la celebració del centenari de Montsalvatge, el programa del qual s'ha desplegat en cinc ciutats diferents. Aquestes iniciatives ens han permès seguir reforçant la col·laboració i la relació amb diversos esdeveniments i institucions internacionals. Finalment, l'Institut Ramon Llull ha commemorat enguany els seus deu anys de vida (2002-2012) amb diverses activitats a Barcelona i a Palma.

Celebració del desè aniversari de l'Institut Ramon Llull

Barcelona

Amb motiu de la celebració del seu desè aniversari, l'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb el Mercat de les Flors per produir *Indisciplines*, un projecte multidisciplinari. L'estrena ha coincidit amb la inauguració de la temporada del Mercat i ha tingut lloc el 28 de setembre (tot i que l'espectacle també s'ha pogut veure els dies 29 i 30 de setembre). *Indisciplines* es compon d'un espectacle central, *Tranç*, que és un encreuament de disciplines fruit de la trobada entre artistes de diversos àmbits i generacions, i està dirigit per Cesc Gelabert i Isaki Lacuesta. També s'han presentat sis càpsules dins d'aquest programa: "ZA! + Los Corderos", "Pere Faura + Aggetelek", "Eulàlia Ayguadé + Joan Català + Jordi Molina", "Eduard Escoffet + Bradien", "Marc Vives + Sònia Sánchez" i "Delrevés + Nu2 + Eloy". En total s'han realitzat 27 funcions d'*Indisciplines*.

Palma

A Palma la commemoració dels deu anys de l'Institut va fer-se el 12 d'octubre, amb un concert de peces musicals inèdites basades en textos de Ramon Llull. Aquestes obres, creades per a l'ocasió pels reconeguts compositors balears Antoni Parera Fons, Miquel Àngel Roig-Francolí i David León Fioravanti, van ser interpretades pel baríton Joan Pons (acompanyat al piano per Joana Pons), l'organista Arnau Reynés i un quartet de corda de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears. El tenor Antonio Aragón va fer-se càrrec de la direcció artística de l'acte. Joan Santanach, expert en l'obra de Llull, va seleccionar diversos fragments de la seva obra com a fil conductor de l'espectacle. L'acte va tenir lloc a la basílica de Sant Francesc de Palma, on està enterrat el creador de la prosa literària en llengua catalana.

Centenari de Xavier Montsalvatge (Viena, Londres, Berlín, Nova York i Bogotà)

L'11 de març del 2012 s'ha commemorat el centenari del naixement del compositor Xavier Montsalvatge (1912-2002). L'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb l'Associació Xavier Montsalvatge en un extens programa d'activitats i cicles de concerts a diferents ciutats.

Viena

El 15 de maig s'ha celebrat un concert al Centre Arnold Schönberg a càrrec del Trio Kandinsky. La formació ha interpretat obres de Montsalvatge, Schönberg i Gerhard. També s'ha fet una classe magistral i una conferència sobre el compositor català.

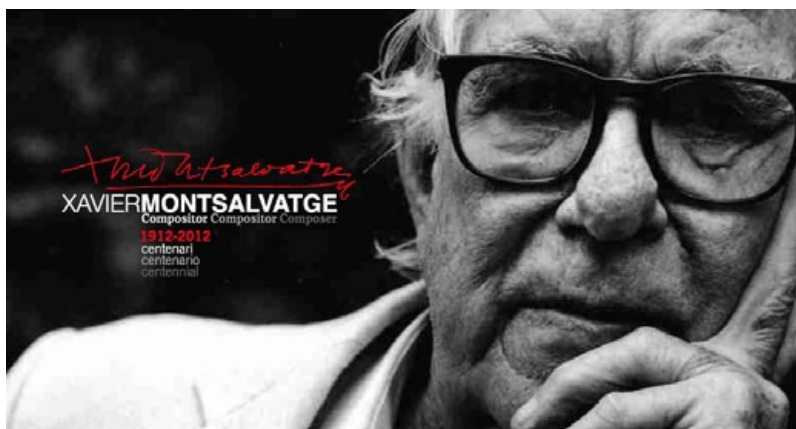
Londres

El 8 de novembre s'ha celebrat *Homage to Catalunya* a la Guildhall School of Music & Drama de Londres. Aquest cicle de compositors catalans ha inclòs tres cursos magistrals que han conclòs amb tres concerts. Hi han participat la soprano Alba Bosch Teixidor, la pianista Anna Cardona, el Perseidas Ensem-

ble i la pianista Marisa Gupta. El repertori ha inclòs peces de Montsalvatge, Mompou i Toldrà. El cicle s'ha retransmès pel programa *In Tune*, de l'emissora BBC3.

Berlín

Sota el títol *Augen wie Fenster zum Meer hinaus: Zum 100. Geburtstag Xavier Montsalvatges und anderen Jubiläen katalanischer Komponisten*, s'ha programat un cicle de concerts del 23 d'octubre al 21 de novembre. A la sala petita del Konzerthaus Berlin, hi ha actuat el Duo DS (violí i piano), amb un programa de Montsalvatge, Toldrà, Mompou i Cassadó. Al Konzerthaus hi han actuat la mezzosoprano Anna Alàs i el pianista Wolfram Rieger. A la sala Mendelssohn-Remise el tenor Antoni Aragón i el pianista Andreu Riera han ofert un recital amb obres de Montsalvatge, Turina, Toldrà, Strauss i Dvořák. Finalment, al Rotes Haus hi han actuat Teresa Viaplana (piano) i Alicia García (viola) amb un programa de Mompou, Falla, Montsalvatge i Toldrà. També s'ha projectat el documental *Xavier Montsalvatge: Mig violí, una butaca i un piano*.

Nova York

Les activitats a Nova York s'han emmarcat en el programa *Montsalvatge Days*, que s'ha desenvolupat al llarg de tot l'any. L'acte inaugural del centenari s'ha realitzat, el 12 de novembre, a la Film Society of Lincoln Centre, on també s'ha projectat el documental *Xavier Montsalvatge: Half violin, a seat and a piano*. Entre altres actes, s'ha presentat, a l'Steinway Hall, la biografia *Xavier Montsalvatge: A musical life in eventful times*, escrita pel musicòleg nord-americà Roger Evans, i l'exposició "Xavier Montsalvatge", inaugurada el 15 de novembre a la seu de l'Institut Cervantes de la ciutat. L'orquestra Perspectives Ensemble ha ofert un monogràfic de compositors catalans a The Morgan Library & Museum sota la direcció d'Àngel Gil Ordóñez. Del 16 al 18 novembre, al Repertorio Español, el conjunt de cambra Suite Hispania ha interpretat *A celebration in Music and Dance*, i el 19 de novembre, al Lincoln Center s'ha ofert *Barcelona Jazz Orchestra plays Montsalvatge*. Finalment, el 29 de novembre s'ha celebrat al Catalan Institute of America una taula rodona sobre Montsalvatge, que ha comptat amb les aportacions de Roger Evans, Fred Plotkin i Javier Rioyo, i ha estat moderada pel periodista Antoni Bassas.

Bogotà

El 6 i 8 juny, al Conservatori Nacional de la Universitat Nacional de Colòmbia s'ha programat l'òpera *Una voce en off*, amb el cor i l'orquestra de la Universitat, sota la direcció de Miquel Ortega. Els solistes van ser Rosa Mateu (soprano) i Antoni Comas (tenor).

Regne Unit

Jocs Olímpics de Londres 2012

El 2012 ha estat un any excepcional al Regne Unit, ja que la ciutat de Londres ha acollit la celebració dels Jocs Olímpics i Paralímpics. Paral·lelament als Jocs, s'ha organitzat un extens programa d'activitats agrupades sota l'Olimpiada Cultural. L'Institut Ramon Llull ha establert col·laboracions amb diversos equipaments amb l'objectiu d'afavorir la presència catalana en aquest programa cultural:

Greenwich + Docklands International Festival

El Greenwich + Docklands International Festival és un dels festivals d'arts de carrer de referència al Regne Unit. Enguany s'ha celebrat entre el 21 i el 30 de juny. La Fura dels Baus, en col·laboració amb Graeae Theatre Company, ha presentat *Prometheus Awakes* i ha actuat en la jornada inaugural. A més, s'ha presentat l'espectacle *El laberint*, de la companyia Itinerària, i *Insectes*, de Sarruga. L'Institut Ramon Llull també ha participat en l'apartat professional del Festival.

City of London Festival

La Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona ha actuat al City of London Festival. El concert s'ha celebrat el 29 de juny al Broadgate Circle; l'activitat coincideix amb la celebració del vintè aniversari de la creació de la Fundació Universal de la Sardana. La Cobla Sant Jordi - Ciutat de Barcelona ha interpretat una selecció de sardanes i música per a cobla de diferents èpoques i estils, incloent-hi l'estrena al Regne Unit de l'obra *Fanfare and Fantasy for Catalonia*, del compositor anglès Tim Garland.

Showtime

Entre el 21 de juliol i el 9 de setembre, diferents districtes londinencs, parcs i espais públics han acollit espectacles d'arts de carrer, teatre, cinema, arts visuals, circ i música dins del festival Showtime.

Les tres companyies catalanes participants, Osadia, Leandre i Ne me titere pas, han fet una gira de tres setmanes, amb un total de 44 funcions, pels districtes de la capital britànica entre els mesos de juliol i setembre.

Shakespeare en català al Shakespeare's Globe

El català s'ha sentit per primera vegada al Shakespeare's Globe en el marc del "Sonnet Sunday", en la jornada d'obertura del festival Globe to Globe. El "Sonnet Sunday" ha reunit actors d'arreu del món per recitar, en vint llengües diferents, els 154 sonets del cèlebre dramaturg anglès. Hi ha participat Pep Garcia-Pascual, actor català i director artístic de Parking Shakespeare, una companyia centrada en la representació d'espectacles de Shakespeare a l'aire lliure i de franc.

Exposició "Miró: Sculptor" al Yorkshire Sculpture Park

El Yorkshire Sculpture Park ha acollit "Miró: Sculptor", l'exposició més gran d'obra escultòrica de l'artista mai realitzada al Regne Unit. La mostra ha estat oberta al públic del 17 de març del 2012 al 6 de gener del 2013. Paral·lelament a l'exposició s'han organitzat diverses activitats. El 13 d'octubre s'ha projectat *Blues for Joan Miró*, que documenta la trobada que va produir-se el 1966 entre Joan Miró, Duke Ellington

i Ella Fitzgerald. L'actuació del Manuel Álvarez Trio, que ha interpretat un repertori jazzístic inspirat en Miró, ha fet de contrapunt a l'exposició. L'11 de novembre Joan Baixas ha ofert una xerrada performàtica i el taller "La música pintada", un espectacle de música i pintura per a tota la família.

França

"Avignon à la catalane" al festival Avignon le OFF

El festival d'Avinyó és un dels més importants del món. Té dues seccions: l'Avinyó oficial i el festival Avinyó le OFF. A l'edició del 2012, a l'Avinyó le OFF hi han participat 950 companyies d'arreu del món i s'hi han presentat 1.150 espectacles diaris. El 2012 l'Institut Ramon Llull ha organitzat "Avignon à la catalane", una programació específica d'arts escèniques amb vuit companyies, que ha estat presentada entre el 6 i el 29 de juliol.

Els grups que ha inclòs el programa són la companyia de circ Eia (amb l'espectacle *Capas*), companyia Cor de Teatre (amb *Operetta*), Los Excéntricos (amb *Rococó Bananas*), companyia Pelmanec (amb *Don Juan: Amère mémoire de moi*), Alba Sarraute (amb *Mirando a Yukali*), Pere Faura (amb *Striptease*), Katraska Cia. (amb *MiroGlo-PhonE*) i la companyia de dansa Mariantònia Oliver (amb *Petita Lula*). En total han estat 101 representacions de diversos espectacles de circ, dansa, teatre, titelles i cabaret.

També s'ha celebrat la sessió "Rencontre débat avec les participants de l'opération d'Avignon a la catalane". Peut-on envisager une collaboration internationale Barcelona-Avignon? "

"Entre/Between", d'Antoni Muntadas, al Jeu de Paume (París)

El museu Jeu de Paume ha organitzat "Entre/Between", d'Antoni Muntadas, una exposició retrospectiva que mostra els quaranta anys de trajectòria de l'artista i inclou un projecte de nova creació. La mostra, produïda en col·laboració amb el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, ha estat oberta al públic del 16 d'octubre del 2012 al 27 de gener del 2013.

"José María Sert (1874-1945), le Titan à l'oeuvre" al Petit Palais (París)

El Petit Palais ha programat "José María Sert (1874-1945), le Titan à l'oeuvre", comissariada per Susana Gallego Cuesta i Pilar Sáez Lacave, amb el suport del conservador Gilles Chazal. Es tracta d'una exposició retrospectiva, la primera que s'ha realitzat de l'artista a París. La mostra insisteix també, com a característica especial, en la tècnica compositional del pintor. "José María Sert (1874-1945), le Titan à l'oeuvre" s'ha pogut visitar entre el 8 de març i el 5 d'agost del 2012.

Festival Lettres du Monde (Bordeus)

Enguany el festival Lettres du Monde de Bordeus va portar per títol *Hommage à la Catalogne* i va dedicar tota l'atenció a la literatura que es fa ara a Catalunya. El festival va desenvolupar-se en diversos espais de Bordeus i d'altres disset localitats d'Aquitània, entre els dies 5 i 25 d'octubre i va tenir el suport de l'Institut Ramon Llull. Nombrosos escriptors, traductors, editors i músics van assistir a trobades, recitals poètics, lectures i projeccions de pel·lícules. Els escriptors i editors convidats pel festival van ser: Nuria Amat, Michel Bourret, Hyacinthe Carrera, Enric Casasses, Pascal Comelade, Victor del Árbol, François-Michel Durazzo, Alicia Giménez Bartlett, Mercè Ibarz, Bernard Lesfargues, Joan-Lluís Lluís, Christophe Massé, Bernadette Paringaux, Jaume Pont, Carme Riera, Francesc Serés, Llibert Tarragó i Carlos Zanón.

Itàlia

Biennal d'Arquitectura de Venècia

La tretzena edició de la Biennal d'Arquitectura de Venècia, un dels esdeveniments més prestigiosos de la seva especialitat a nivell internacional, s'ha celebrat del 29 d'agost al 25 de novembre. L'Institut Ramon Llull hi ha presentat per primera vegada el pavelló de Catalunya i les Illes Balears en el marc dels "Eventi collaterali".

El projecte "Vogadors: Architectural Rowers: Catalan & Balearic Threads: hard materiality for a permeable architecture", comissariat per Félix Arranz i Jordi Badia, mostra una tendència contemporània en l'arquitectura catalana i balear que ha pres força en els darrers anys. Inclou una part significativa de les obres dels arquitectes més joves i planteja una arquitectura de caràcter contingut, de rotunda senzillesa material, però sofisticada en els processos. Els estudis que hi han

participat són Bosch Capdeferro Arquitectures, Francisco Cifuentes, Núria Salvadó i David Tapias, Blancafort-Reus Arquitectura, Meritxell Inaraja, Jaime J. Ferrer Forés amb la col·laboració d'Antoni Vilanova, Arquitectura, SMS Arquitectos i David Sebastian i Gerard Puig. En el projecte hi han col·laborat els col·legis d'arquitectes de Catalunya i les Illes Balears.

Amèrica del Nord

Programa "Joan Miró: The Ladder of Escape" (Washington DC)

La Galeria Nacional d'Art de Washington ha acollit, del 6 de maig al 12 d'agost, l'exposició "Joan Miró: The Ladder of Escape" ("Joan Miró: L'escala de l'evasió"), comissariada per Matthew Gale i Marko Daniel en col·laboració amb la Fundació Joan Miró de Barcelona. La mostra, que va presentar-se anteriorment a la Tate Modern de Londres i a la Fundació Joan Miró de Barcelona, proposa noves vies d'interpretació de l'obra de Miró en relació amb el seu context històric. L'exposició ha tingut el suport de l'Institut Ramon Llull per a la itinerància internacional. Paral·lelament a l'exposició s'han desenvolupat diverses activitats amb programació catalana i balear: cinema, conferències i música.

Cinema

S'ha projectat el documental *El rastre fosforescent dels cargols*, dirigit per Cesc Mulet, i s'ha programat un cicle d'obres de Pere Portabella i un altre sobre Segundo de Chomón. Durant la inauguració de l'exposició s'ha projectat una selecció de l'obra de Segundo de Chomón, acompanyada per una banda sonora composta per músics i compositors del Departament de Música i Arts Escèniques de la Universitat de Nova York.

Cicle de conferències

En el cicle de conferències sobre l'artista català hi han participat diversos especialistes, tant catalans i balears (Benet Rossell, Maria Luisa Lax, Jaume Reus, Maria Josep Balsach) com nord-americans (Robert Lubar i Charles Palermo). L'objectiu d'aquestes sessions, que han tingut lloc els dies 1 i 2 de juny, va ser oferir al públic visions de l'obra de Miró diferents de la visió actualment predominant als EUA.

Concerts

El 17 de juny s'ha celebrat a la Galeria Nacional d'Art el concert "Sound of Catalunya", en el qual l'Ignasi Terraza Trio ha presentat *Mirant Miró d'una altra manera*.

L'1 de juliol la Societat d'Òpera de Nova York ha programat un concert monogràfic de compositors catalans, també a la Galeria Nacional d'Art, amb obres del pare Antoni Soler, Ricardo Llorca, Isaac Albéniz i Xavier Montsalvatge. Al concert hi han participat destacats artistes internacionals, com Rosa Torres-Pardo (piano), Giuliano Belotti (guitarra) i Fabiana Bravo (soprano).

Saló Internacional del Llibre de Quebec

El 2012 la literatura catalana va ser la convidada d'honor a la catorzena edició del Saló Internacional del Llibre de Quebec (de l'11 al 15 d'abril). Durant aquests dies van tenir lloc una vintena d'actes en diferents espais de la ciutat de Quebec, dins i fora del recinte firal. Els autors que hi han participat són Lluís-Anton Baulenas, Maite Carranza, Joan-Lluís Lluís, Gabriel Janer Manila, Arnau Pons, Jaume Pont, Susanna Rafart i Francesc Serés. A més, també hi van assistir, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, Robert Triquère, editor de l'editorial Balzac, i Montserrat Ayats, vicepresidenta de l'Associació d'Editors en Llengua Catalana.

Premis Ramon Llull

La Fundació Ramon Llull i els premis

La Fundació Ramon Llull és un organisme, amb seu a Andorra, que té com a finalitat intensificar l'estudi, la promoció i la defensa de la llengua catalana i fomentar la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes. L'Institut Ramon Llull forma part del Patronat de la Fundació, entre els objectius fundacionals de la qual hi ha l'impuls a les actuacions de l'Institut Ramon Llull. També són membres del patronat el Govern d'Andorra, el Consell General dels Pirineus Orientals, el Municipi de l'Alguer i la Xarxa de Ciutats Valencianes Ramon Llull. L'esdeveniment més important organitzat per la Fundació durant aquest any ha estat la concessió dels premis Ramon Llull, integrats pel Premi Internacional Ramon Llull –que enguany ha arribat a la vint-i-dosena edició– i dos guardons de nova creació: el de Traducció Literària i el de Promoció Internacional de la Cultura Catalana. La cerimònia de lliurament va tenir lloc a la seu de la Fundació, la Casa d'Areny-Plandolit, a Ordino (Andorra), el dia 18 de desembre. L'acte va ser presentat pel periodista Xavi Mujal i hi van assistir, entre altres, Albert Esteve, ministre de Cultura d'Andorra; Vicenç Villatoro, director de l'Institut Ramon Llull, i Francesc Vallverdú, president de la Fundació Congrés de Cultura Catalana.

Premi Internacional Ramon Llull

Convocat per la Fundació Congrés de Cultura Catalana i la Fundació Ramon Llull, aquest guardó –dotat amb 8.000 €– vol reconèixer la trajectòria d'una persona o d'una institució en la difusió exterior de la llengua i la cultura catalanes. En la seva vint-i-dosena edició, el Premi Internacional Ramon Llull va ser concedit al lingüista i romanista alemany Georg Kremnitz, catedràtic emèrit de la Universitat de Viena, pel seu compromís amb la llengua catalana al llarg de tota la seva trajectòria acadèmica, i pels seus esforços remarcables per donar a conèixer el català a Europa i al món. Entre molts altres treballs acadèmics, Kremnitz va coeditar en anglès, per primera vegada, un volum sobre textos de Pompeu Fabra, que representa una fita en la divulgació internacional de l'obra del gran filòleg: *The Architect of Modern Catalan: Pompeu Fabra: Selected Writings* (juntament amb Alan Yates i Joan Costa, John Benjamins Publishing Company, 2009). El 2003 fou designat president d'honor de l'Associació Germano-Catalana (DKV). Kremnitz també és membre de diverses societats científiques, entre les quals la Societat Catalana de Sociolingüística, filial de l'Institut d'Estudis Catalans.

El jurat, presidit per Francesc Vallverdú, estava format per membres designats per les dues fundacions promotores: Isidor Marí (president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans), Joaquim Torres (president de la Societat Catalana de Sociolingüística) i Manuel Pérez-Saldanya (Universitat de València) per part de la Fundació Ramon Llull, a més de Vicenç Villatoro (director de l'Institut Ramon Llull), i Miquel Strubell (Universitat Oberta de Catalunya), Montserrat Guibernau (Queen Mary, Universitat de Londres) i Miquel Àngel Essomba (Universitat Autònoma de Barcelona) per part de la Fundació Congrés de Cultura Catalana.

Premi Ramon Llull de Traducció Literària

L'objectiu d'aquest Premi és distingir la millor traducció d'una obra de literatura catalana que s'hagi publicat l'any anterior al de la convocatòria del Premi. El jurat va decidir atorgar el guardó a Bernard Lesfargues per la seva traducció al francès de *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, publicada l'any 2011 (amb el títol de *Miroir brisé*) per l'editorial Autrement, de París. També va fer-se una menció especial a la trajectòria de Lesfargues com a traductor i ambaixador de les lletres catalanes a França. El jurat el formaven Carme Sala Sansa, traductora de l'alemany i de l'anglès i membre permanent d'Andorra al Consell d'Europa; Deborah Bonner, traductora a l'anglès; D. Sam Abrams, professor de literatura, assagista, crític i traductor a l'anglès; Marie-Claire Zimmermann, filòloga francesa i traductora al francès, i Àlex Susanna, poeta, traductor i director adjunt de l'Institut Ramon Llull.

Gran coneixedor de la literatura catalana, Lesfargues ha traduït al francès, al llarg d'una intensa trajectòria de més de cinquanta anys, obres de Joan Sales, Salvador Espriu, Pere Calders, Quim Monzó, Jaume Cabré, Jesús Moncada i diversos títols de la mateixa Mercè Rodoreda. La dotació del Premi és de 4.000 €.

Premi a la Promoció Internacional de la Cultura Catalana

L'objectiu d'aquest guardó és distingir una persona o una institució que hagi organitzat un projecte rellevant de promoció internacional de l'obra d'un creador català. Es tracta d'un premi honorífic i el guardonat rep una litografia d'Antoni Tàpies. En la primera edició el jurat va distingir Peter Murray, director del Yorkshire Sculpture Park, en reconeixement de la programació de l'exposició de Jaume Plensa en aquest museu anglès a l'aire lliure, que ell mateix va fundar l'any 1975. El jurat, presidit pel crític i historiador de l'art Daniel Giralt-Miracle, el formaven Montserrat Planelles, directora del Departament de Promoció Cultural i Política Lingüística del Govern d'Andorra; Pilar Vélez, directora dels museus del Disseny Hub Barcelona; Manuel Forcano, poeta i director general de la Fundació Centre Internacional de Música Antiga, i Àlex Susanna, director adjunt de l'Institut Ramon Llull.

Literatura i Pensament

Impulsem la difusió exterior d'obres i autors de literatura i pensament en català

Hem impulsat la publicació en altres llengües d'obres literàries i de pensament originals en català, a través de la subvenció a editorials per a la traducció de llibres, fent una atenció especial als clàssics de la literatura catalana.

Hem fomentat la circulació i la difusió exterior d'autors i obres de la literatura i el pensament en català, mitjançant subvencions per a la promoció d'autors i obres i mitjançant ajuts a la mobilitat dels escriptors en llengua catalana.

Amb l'objectiu d'assegurar la qualitat de les traduccions, hem donat suport a la tasca dels traductors literaris del català i a la formació d'aquests traductors subvencionant residències de traductors.

Per contribuir al discurs sobre les polítiques de promoció internacional de la literatura, hem participat activament en els fòrums internacionals de debat, en projectes de recerca en l'àmbit de la traducció i en xarxes de difusió de les literatures.

Hem treballat per facilitar el diàleg i l'intercanvi entre els assagistes i els investigadors catalans i balears i els seus interlocutors estrangers. Hem estat presents en universitats estrangeres per participar en la recerca que hi duen a terme i per introduir-hi la recerca feta pels investigadors de les universitats de Catalunya i les Illes Balears.

Foment de la traducció d'obres

El foment de la traducció de la literatura i el pensament en català té com a instrument principal les subvencions per a la traducció d'obres. Aquestes subvencions van adreçades a les editorials que publicaran l'obra, per tal de cobrir el cost de la traducció. Atès que la majoria d'editorials beneficiàries es troben a l'estranger, l'Institut Ramon Llull fa un seguiment de les editorials per tal de difondre els ajuts, donar suport a les agències i editorials catalanes i balears en la tasca d'internacionalització dels autors i promoure el coneixement de la literatura catalana entre els editors estrangers.

Subvencions per a la traducció d'obres de literatura i pensament

A partir del compromís d'edició d'una editorial estrangera, l'Institut Ramon Llull subvenciona la traducció a altres llengües d'obres de literatura i pensament originals en català. Les subvencions per a obres de literatura i pensament es convoquen el 2012 amb una dotació pressupostària de 285.000 €, ampliada amb 15.000 €, fins a assolir un total de 300.000 €.

L'any 2012 s'han atorgat un total de 99 subvencions, de les quals 97 són subvencions de concurrència i 2 són acords específics amb la Fundació Vivarium i l'Institut del Brasil de Filosofia i Ciència Ramon Llull. Aquestes dades pràcticament no varien respecte de les dades del 2011; aleshores van atorgar-se 100 subvencions. S'observa, no obstant això, un petit increment de les subvencions de concurrència, que passen de les 93 del 2011 a les 97 del 2012.

L'autor per al qual s'han rebut més sol·licituds de traducció és Jaume Cabré, amb sis sol·licituds, seguit per Jordi Puntí, Kilian Jornet i Quim Monzó, amb tres sol·licituds respectivament. L'obra que ha rebut més sol·licituds de traducció ha estat *Jo confesso*, de Jaume Cabré (albanès, danès, francès, neerlandès, polonès i portuguès); seguit de *Maletes perdudes*, de Jordi Puntí (alemany, francès i romanès); *Córrer o morir*, de Kilian Jornet (eslovè, italià i portuguès), i tres obres de Quim Monzó: *La magnitud de la tragèdia* al búlgar, *Mil cretins* a l'italià i *Benzina* al malaiàlam.

Entre les editorials subvencionades destaquen, per la seva trajectòria professional, Éditions Gallimard, Quercus Publishing, Giulio Einaudi Editore, Menken Kasander & Wigman Uitgevers, Actes Sud, Sperling & Kupfer Editori i Fragmenta Editorial.

Resum

Total concurrència	97
Total directes	2
Total atorgat	99
Import sol·licitat	481.781,32 €
Import atorgat	298.441,23 €
% atorgat	61,9

Per gèneres

Poesia	9
Narrativa	55
Teatre	3
No-ficció	30
TOTAL	97

Per llengües

Castellà	15
Francès	17
Anglès	10
Portuguès	6
Italià	16
Polonès	6
Alemany	1
Neerlandès	5
Romanès	4
Búlgar	3
Danès	1
Grec	2
Hongarès	2
Eslovè	3
Albanès	1
Croat	1
Rus	1
Gallec	1
Hindi	1
Xinès	1
TOTAL	97

Presència a fires del llibre

L'Institut Ramon Llull és present a diverses fires internacionals del llibre per tal de difondre'n els ajuts (a la traducció i a la promoció) entre els editors estrangers i per promoure-hi la literatura catalana. A les fires de Frankfurt hi participa amb un estand propi; a les de París i Londres, amb una taula al centre de drets.

El 2012 l'Àrea ha assistit a cinc fires internacionals del llibre: París, Londres, Torí, Göteborg i Frankfurt. D'altra banda, l'Institut Ramon Llull, a petició de la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara (Mèxic), ha donat suport a la participació de l'autor Jordi Puntí al programa de la Fira.

Com cada any, l'Institut Ramon Llull ha editat materials informatius sobre novetats de literatura catalana per a les fires.

Literatura i Pensament

Visita d'editors internacionals a Barcelona

Continuant amb la tasca iniciada el 2007 en el marc del projecte Frankfurt, en ocasió del qual l'Institut Ramon Llull va organitzar quatre visites d'editors estrangers a Barcelona perquè es familiaritzessin amb la literatura catalana, el 2012 s'ha organitzat l'onzena visita d'editors (entre el 17 i el 21 de juny). L'objectiu ha estat presentar als editors internacionals la literatura catalana de manera directa i personalitzada i fomentar també els lligams entre aquests editors i els agents literaris, les editorials, els escriptors, els crítics i els traductors catalans. Els editors participants, tots ells especialitzats en ficció literària, van visitar Barcelona en un grup de nou: Philip Gwyn Jones, de Granta & Portobello Books (Regne Unit); Amélie Louat, de Zulma (França); Janine Mogendorff, de L&PM (Brasil); Natalie Buchholz, de Klett-Cotta (Alemanya); Dagfinn Møller, de Cappelen Damm (Noruega); Ludmila Fenchenko, d'Azbooka Books-Atticus (Rússia); Gianluca Catalano, d'Europa Editions (Itàlia, Regne Unit i EUA); Moshe Ron, d'Am Oved (Israel), i Charlotte Wegner, d'Albert Bonniers Förlag (Suècia).

Foment de la circulació d'obres i autors

Subvencions per a la promoció exterior de la literatura i el pensament

Les subvencions per a iniciatives de promoció de la literatura catalana i el pensament tenen tres modalitats diferents: difusió de novetats editorials i realització d'activitats literàries a l'exterior, elaboració de dossiers d'autors per fer-los arribar a editorials estrangeres i realització de dossiers monogràfics en revistes literàries i/o culturals. L'any 2012 la convocatòria ha estat dotada amb 143.000 €, i s'han atorgat 129.623,49 € a un total de 52 activitats subvencionades.

Per tipus d'activitat, destaquen les de difusió de novetats editorials traduïdes, que han beneficiat la difusió de traduccions com les de Jaume Cabré a l'alemany, l'italià i el neerlandès; Jordi Puntí a l'anglès; Pius Alibek al romanès; Xavier Montanyà al francès; Carme Riera al francès; Maria Barbal a l'alemany; Kilian Jornet a l'eslovè, i Quim Monzó a l'anglès i al búlgar.

La programació literària internacional ha permès subvencionar la presència d'autors catalans als festivals literaris Stichting Utrechts Internationaal Literatuurfestival (Països Baixos); Voix de la Méditerranée, a Lodève

(França); Hay Festival Cartagena de Indias (Colòmbia); Festival Eñe Madrid; International Short Story Festival, a Wrocław (Polònia); Lettres du Monde, a Bordeus (França); Festival Internazionale della Letteratura, a Màntua (Itàlia), i Kikinda Short Story Festival, a Sèrbia.

Quant a les revistes, destaca la publicació d'un monogràfic de literatura catalana a la revista de poesia basca *Zurgai* i a la *Revista Galega de Teatro*.

Les agències literàries catalanes han sol·licitat ajuts per a dossiers d'autors com Coia Valls, Joan Carreres, Sergi Pàmies, Imma Monsó o Marc Pastor.

Per tipus d'activitat

Difusió de novetats editorials	20
Programació literària internacional (entitats)	11
Trameses a editorials i agències literàries	19
Revistes	2
TOTAL	52

Per països

Alemanya	2
Bulgària	1
Colòmbia	2
Eslovènia	2
Espanya	25
Finlàndia	1
França	4
Itàlia	4
Països Baixos	3
Polònia	1
Regne Unit	3
Romania	2
Sèrbia	1
Tunísia	1
TOTAL	52

Subvencions per a desplaçaments d'autors de literatura i pensament

Els autors d'obres de literatura i pensament en català poden sol·licitar el suport de l'Institut Ramon Llull per desplaçar-se a l'exterior i participar en esdeveniments literaris i acadèmics. La convocatòria del 2012 estava dotada amb 32.000 €. S'han concedit ajuts a 32 sol·licituds de concurrència, que sumen un total de 24.594,69 €.

Per gèneres destaquen els desplaçaments per raó d'activitat poètica; per àrees geogràfiques predominen els desplaçaments a Amèrica Llatina i Europa, a parts iguals (un 40,6% del total).

Resum

	2012	Total
Total atorgades	32	285
Import atorgat	24.942,72 €	205.186,11 €
Import per persona	779,46 €	719,95 €

Per gèneres

Poesia	12
Narrativa	8
Teatre	0
Humanitats	10
No Ficció	2
TOTAL	32

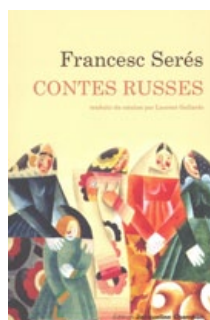
Per països

Argentina	1
Àustria	1
Brasil	1
Canadà	2
Colòmbia	1
Croàcia	5
El Salvador	2
Eslovènia	1
Espanya	1
Estats Units	2
França	2
Guatemala	1
Hongria	1
Mèxic	6
Portugal	1
República Txeca	1
Tailàndia	1
Uruguai	1
Xina	1
TOTAL	32

Presència a congressos i festivals

L'Institut Ramon Llull fomenta la presència dels poetes i narradors catalans contemporanis a festivals i trobades literàries a l'exterior, en col·laboració amb els organitzadors d'aquests festivals. L'acció de l'Institut Ramon Llull el 2012 s'ha centrat en el foment de la presència de la poesia catalana als festivals internacionals, per dues vies: fomentant la presència dels poetes catalans als festivals i convidant programadors de festivals internacionals als festivals del domini lingüístic català.

Algunes de les accions han estat les col·laboracions amb els festivals següents: Festival International de la Littérature, a Mont-real (participació del narrador Pep Coll al programa "Les rendez-vous du livre européen"), i Festival Internacional de Poesia, a Barcelona (invitació als programadors Claudio Pozzani, director del Festival Internazionale di Poesia di Genova, i Madeleine Grive, directora de l'Stockholm International Poetry Festival i editora de la revista literària *IOTAL*).

Literatura i Pensament

Promoció del pensament en institucions culturals i acadèmiques

Per tal de facilitar el diàleg i l'intercanvi entre els assagistes i investigadors catalans i balears i els seus interlocutors estrangers, l'Institut Ramon Llull afavoreix l'organització d'actes en universitats i centres culturals estrangers (seminaris, taules rodones, conferències). En aquest marc, el 2012 van portar-se a terme les actuacions següents:

Simposi sobre èpica a Roma

El mes de gener, entre els dies 11 i 14, ha tingut lloc el simposi internacional *L'Epica: Tra Evocazione Mitica e Tragedia* a la Universitat de Roma III. El simposi ha estat organitzat per l'Aula Carles Riba, de la Universitat de Barcelona, i la Universitat de Roma III, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, i hi han participat especialistes de diferents universitats catalanes i italianes. Els ponents catalans han estat Carles Miralles, Eulàlia Miralles, Pep Valsalobre, Rossend Arqués i Anna Maria Saludes. El participants italians han estat Giovanni Cerri, Giuseppe Grilli, Anna Maria Compagna, Elio Matassi, Nancy de Benedetto, Valentina Ripa i Nicola Palalladino.

Activitats sobre l'obra d'Alcover a Palma

Dins el marc de la celebració de l'Any Alcover, l'Institut Ramon Llull ha organitzat, amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears, diverses activitats que tenien com a objectiu aprofundir en el coneixement de la figura d'Antoni Maria Alcover i estudiar mecanismes per internacionalitzar la seva obra. L'activitat més important ha estat una sessió de treball a la Universitat de les Illes Balears adreçada únicament a professionals (professors i investigadors implicats en projectes sobre Antoni Maria Alcover, editors, gestors i traductors), que ha tingut lloc entre els dies 29 i 30 d'octubre. Hi han participat els estudiosos del conte oral popular del Grup de Recerca Europeu en Narrativa Oral, integrat per especialistes en la rondallística de diversos països, com Christine Shojaei-Kawan, Carme Oriol, Josiane Bru, Isabel Cardigos, Jaume Guiscafrè, Josep Antoni Grimalt i Michèle Simonsen, entre altres. Les altres activitats programades van incloure una conferència de Màrius Serra, una taula rodona

entre investigadors, una lectura dramatitzada de rondalles (a càrrec dels alumnes de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears) i una presentació de les traduccions d'Alcover a altres llengües que ha impulsat la Fundació Pública Antoni Maria Alcover en els darrers anys.

Homenatge a Lluís Duch a Madrid

Amb motiu de la presentació a Madrid de l'edició en castellà de dues obres, una sobre Lluís Duch (*Empalabrar el mundo*, Fragmenta, 2011, llibre d'homenatge de diversos autors) i una altra de Lluís Duch (*Religión y comunicació*, Fragmenta, 2012), va organitzar-se un diàleg entre Lluís Duch i el professor i assagista Carlos García Gual (Universitat Complutense de Madrid), moderat pel professor Joan-Carles Mèlich (Universitat Autònoma de Barcelona), deixeble i col·laborador de Lluís Duch. L'acte, amb el títol "La perversió de la paraula", va ser organitzat per l'Institut Ramon Llull i l'editorial Fragmenta i va tenir lloc al Círculo de Bellas Artes el 9 d'octubre.

Seminari sobre lideratge i valors a Buenos Aires

Entre el 19 i el 22 de novembre van tenir lloc les jornades *Liderando Organizaciones en Entornos Complejos* al campus ESADE de Buenos Aires i a la Universitat de San Isidro, també a Buenos Aires (Argentina). Hi van participar acadèmics catalans i de diversos països d'Amèrica Llatina (Brasil, Xile, Uruguai i Perú), i l'organització va anar a càrrec de l'equip de direcció de la seu d'ESADE a Buenos Aires i de l'Institut Ramon Llull.

L'objectiu general de les jornades era fomentar l'anàlisi i la reflexió sobre la relació entre el lideratge i els seus valors, especialment en l'àmbit de la gestió empresarial. Les principals activitats de les jornades van ser: els dies 19 i 20 de novembre, un seminari sobre lideratge i valors; el dia 21, una sessió de treball amb directius d'empreses de l'àrea de recursos humans, i el 22, una conferència i un debat sobre les noves formes de lideratge a l'Argentina contemporània. Els ponents catalans que van participar a les diferents activitats van ser Àngel Castiñeira (professor d'ESADE i coordinador acadèmic), Josep Maria Lozano i Raimon Ribera (professors d'ESADE) i Jordi Montaña (rector de la Universitat de Vic i president de la Xarxa Vives d'Universitats).

Seminari sobre memòria històrica a Buenos Aires

Entre el 22 i el 24 de novembre va tenir lloc el seminari *Los Retos de la Memoria en el Siglo XXI: Nuevos Modelos de Transmisión de un Patrimonio Público, Nuevas Significaciones y Nuevas Políticas* a la seu del Centre Cultural de la Memòria Haroldo Conti, a Buenos Aires (Argentina). Hi van participar acadèmics catalans i balears, que van dialogar amb experts argentins. El seminari està coorganitzat pel Centre Cultural de la Memòria Haroldo Conti i per l'Institut Ramon Llull.

L'objectiu general del seminari era impulsar la reflexió sobre els usos del passat des d'una perspectiva multidisciplinària. El seminari va constar de tres jornades, en què van combinar-se el debat en taules rodones amb visites comentades a espais de memòria de Buenos Aires. Els ponents que hi van participar van ser Jordi Guixé (Universitat de Barcelona i coordinador acadèmic), Manel Risques (Universitat de Barcelona), David Ginard (Universitat de les Illes Balears) i Josep Gelonch (Universitat de Lleida i London School of Economics).

Projecció exterior de publicacions de pensament

Transfer i Eurozine

L'Institut Ramon Llull dóna suport a la projecció internacional de les revistes de pensament i cultura en català i en facilitat, així, la visibilitat i el reconeixement. El principal instrument de què disposa l'Institut Ramon Llull per assolir aquest objectiu és *Transfer*, una revista anual en anglès publicada en col·laboració amb la Universitat de València. *Transfer* recull articles prèviament publicats en català i que fan aportacions rellevants als debats intel·lectuals contemporanis. El web de *Transfer* (<http://transfer.llull.cat>) posa a l'abast del públic interessat tant els articles originals en català com les traduccions a l'anglès d'aquests articles. El 2012 s'ha publicat el número 7 de *Transfer*, que conté un dossier monogràfic dedicat a la situació actual de l'arquitectura i l'urbanisme, amb il·lustracions de l'artista català Frederic Amat. El 2012 *Transfer* ha participat per segona vegada a la trobada anual d'Eurozine, la xarxa europea de revistes culturals (www.eurozine.com). El col·loqui, amb el títol *Arrivals/Departures: European Harbour Cities as Places of Migration*, va tenir lloc a Hamburg (Alemanya) entre el 14 i el 16 de setembre, i van participar-hi diversos experts en el tema i un centenar de representants de les revistes membres de la xarxa.

Literatura i Pensament

Suport als traductors literaris

Per assegurar la qualitat de les traduccions de literatura catalana que es publiquen i per detectar i formar nous traductors a llengües en què encara no existeixen traductors literaris de qualitat, l'Àrea de Literatura i Pensament ha posat en marxa un programa que fa servir els instruments següents:

Subvencions per a la residència de traductors de literatura catalana

Aquesta convocatòria pública per a estades de treball dels traductors de literatura catalana es realitza en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona. La convocatòria del 2012, dotada amb 14.000 €, ha rebut vuit sol·licituds, totes resoltes favorablement, i s'han concedit un total de 7.892,82 €. Entre les llengües de traducció, destaquen una sol·licitud al japonès i dues a l'hongarès.

Seminaris de traducció literària

El 2012 no s'ha celebrat cap seminari de traducció literària com els que l'Institut Ramon Llull organitzava habitualment amb la col·laboració d'altres institucions. Però s'ha establert un acord de col·laboració amb el British Centre for Literary Translation (Universitat d'East Anglia, Regne Unit).

Presència a xarxes i fòrums de debat: "Literature Across Frontiers"

L'Institut Ramon Llull és membre fundador del projecte "Literature Across Frontiers" (LAF), que té l'objectiu de promoure els intercanvis culturals en el camp de la literatura i la traducció i que va obtenir el suport del programa "Cultura" de la Unió Europea per al període 2008-2013. La plataforma LAF té 35 socis principals, entre els quals hi ha institutis nacionals de promoció exterior de la literatura i festivals literaris. L'Institut Ramon Llull hi contribueix amb una aportació de 70.000 € en cinc anys. El pressupost global del projecte és de 2.769.240 €, i el programa en finança el 50%.

El 2012, a través de la cooperació amb el projecte LAF, s'ha participat en l'elaboració d'un programa de difusió de la traducció en l'àmbit euromediterrani, en col·laboració amb la Fundació Anna Lindh. S'ha participat a les reunions anuals del programa i s'ha fomentat la participació d'autors a festivals europeus.

Entre les reunions del programa, aquest any l'Institut Ramon Llull ha organitzat, a la ciutat de Palma, la primera de les dues reunions anuals de la xarxa LAF. A la reunió, que ha tingut lloc entre els dies 23, 24 i 25 de febrer, hi han participat les entitats, les empreses i les institucions següents: Arc Publications, Center za Slovensko knjizevnost, Estonian Literature Centre, Het Beschrijf, Latvian Literature Centre, Literárne Informačné Centrum, Literaturbrücke Berlin, Croatian Writers Association, Svet Knihy, FILI, Kalem Agency, Hay Festival of Literature and Arts, Delta Publishing, Blesok, Instituto Vasco Etxepare Euskal

Institutua i Wales Literature Exchange.

La segona trobada va celebrar-se al Free Word Centre de Londres, coincidint amb la fira del llibre d'aquesta ciutat. Hi van participar alguns socis de la xarxa LAF, però també altres institucions, com ara els serveis culturals de diverses ambaixades europees a Londres. La principal decisió de la reunió va ser la creació d'una xarxa informal, formada estrictament per institucions nacionals de promoció de la literatura, oberta a organitzacions que no formen part de LAF i que va més enllà de l'àmbit europeu (es convidarà a participar-hi organitzacions nord-americanes i asiàtiques).

D'altra banda, va promoure's la participació d'autors i agents als festivals següents: Hay Beirut Festival, Líban, entre el 4 i el 7 de juliol (Juan Insua, director del Festival Internacional de Literatura Kosmopolis); seminari de traducció poètica a Smolenice, Eslovàquia, entre el 7 i el 15 de juliol (Hilari de Cara), i Malta Mediterranean Literature Festival, entre el 29 d'agost i el 2 de setembre (Marina Espasa).

99

ajuts
a la traducció
atorgats a
editorials de

93

activitats
literàries
internacionals

24

llengües

Arts escèniques

Promovem la difusió internacional del teatre, la dansa, el circ i les arts de carrer

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts escèniques és difondre-les en tota la seva diversitat als escenaris internacionals més representatius.

El 2012 hem donat un suport especial a la presència de les arts escèniques de Catalunya en els mercats sectorials més rellevants d'Europa, amb l'objectiu de consolidar la presència de les companyies catalanes i balears en els circuits internacionals.

Hem desenvolupat accions de suport al nou circ, al teatre de carrer, a la dansa contemporània i al teatre d'objectes i titelles, gèneres que destaquen per la seva singularitat creativa i pel seu gran potencial d'internacionalització.

Hem iniciat una nova etapa en la difusió de la dramaturgia contemporània amb presència a programacions estables internacionals d'obres d'autors contemporanis.

Hem consolidat la col·laboració amb els equipaments i festivals locals per atreure l'atenció dels programadors internacionals cap a la creació escènica que es fa actualment a Catalunya i a les Illes Balears.

Hem mantingut els ajuts a la mobilitat d'artistes fora del domini lingüístic, amb presència de companyies catalanes i balears a 38 països del món.

Acords de col·laboració amb equipaments espanyols i internacionals

La presència continuada en els festivals i els equipaments d'arts escèniques internacionals és una línia d'actuació estratègica per fomentar amb èxit la presència de companyies a l'exterior.

L'any 2012 s'han subscrit 64 acords amb equipaments estatals i internacionals.

Relació de companyies, autors i artistes

Aquestes són les companyies, els autors i els artistes que han presentat els seus projectes a l'exterior gràcies als acords impulsats per l'Institut Ramon Llull: Enfila't, Divines, Tutatis Produccions, Xirriquiteula, Guixot de 8, Toms Creatius, Toc de Fusta, Ponten Pie, Los Caneca, Trukitrek, La Banda del Surdo, Ne me titere pas, Au Ments, Residual Gurus, La Corcoles, Fadunito, Cia. Mar Gómez, Trànsit Dansa, La Reial Companyia de Teatre de Catalunya, Factoria Circular, Cia. Leandre, Cia. Sebas, La Intrusa Danza, La Industrial Teatrera, Cia. Sònia Gómez, Cia. Roger Bernat, Fundació Collado - Van Hoestenbergh, Jordi Oriol i Oriol Vila, Circ Pànic, Escarlata Circus, Joan Baixas, Pa Sucat, Pelmanec, Cecilia Colacrai & Jorge Albuerna, Always Drinking Marching Band, Jorge Dutor i Guillem Mont de Palol, Colectivo 96, Companyia Màrtir, Carme Torrent, Mercè Sarrias, Alma Alonso, Víctor Álvaro, Calixto Bieito, Oriol Broggi, Carles Batlle, Esteve Soler, Pau Miró, Josep M. Benet i Jornet, Helena Tornero, Lluïsa Cunillé, Gemma Rodríguez i Pere Riera.

Festivals, equipaments i plataformes internacionals

Acords internacionals per potenciar la programació i la presència d'artistes catalans i balears a l'exterior:

Amèrica del Nord

Festival d'Été de Québec i festival Juste pour rire (Mont-real, Canadà)

Des del 2008 l'Institut Ramon Llull promou la presència de companyies catalanes tant al Festival d'Été de Québec com al festival Juste pour rire. En aquesta ocasió, Tutatis Produccions ha presentat *Cavalls de Menorca*, del 5 al 8 de juliol, al Festival d'Été de Québec i, del 14 al 20 de juliol, al festival Juste pour rire de Mont-real. En total s'hi han realitzat vuit funcions.

Agora de la Danse (Mont-real, Canadà)

El 2012 l'Agora de la Danse ha convidat la companyia Sociedad Doctor Alonso a fer-hi una residència del 9 al 28 d'octubre. La primera fase de l'espectacle s'ha mostrat al públic el 27 d'octubre, a l'Agora de la Danse, i la segona fase es programarà durant la temporada 2013-2014 al mateix centre.

Amèrica Central i del Sud

Festival Internacional de las Artes (San José, Costa Rica)

El Festival Internacional de las Artes (FIA) s'ha celebrat entre l'1 i el 25 de març i ha acollit Tutatis Produccions, que ha presentat *Cavalls de Menorca*, i Xirriquiteula, que hi ha anat amb *Girafes*. També s'hi ha presentat el focus "Ingenio catalán", amb la presència de Guixot de 8, Tombs Creatius i Toc de Fusta. En total s'hi han realitzat deu funcions.

Àsia

Uijeongbu International Music Theatre Festival (Gyeonggi-do, Corea del Sud)

L'Uijeongbu International Music Theatre Festival introdueix als teatres de Corea noves formes teatrals que incorporen la música. El festival ha programat *Plecs*, de la companyia Enfila't, que s'ha representat durant la jornada inaugural del 5 de maig, i *Sing! Sing! Sing!*, de Divines, presentada a la cloenda, el 20 de maig.

Beijing Fringe Festival (Beijing, Xina)

La companyia de dansa Sol Picó ha estat convidada a inaugurar el Beijing Fringe Festival amb l'espectacle *El llac de les mosques*. Aquesta invitació ha estat el resultat de les relacions que l'Institut Ramon Llull ha establert amb diverses institucions culturals xineses. Les actuacions de la companyia Sol Picó han tingut lloc al prestigiós Teatre Nacional de Xina (NCPA) el dies 3, 4 i 5 de setembre, i s'han realitzat amb la col·laboració de l'Institut Cervantes de Beijing.

Europa

Kulturbörse Freiburg (Alemanya)

La Kulturbörse Freiburg és una de les fires d'arts escèniques de més prestigi d'Europa. L'edició del 2012, celebrada del 23 al 26 de gener, ha proposat un focus catalanobalear, en què s'han presentat dotze espectacles. Hi han actuat Ponten Pie, Los Caneca, Jordi Molina & Perepau Jiménez, Trukitek, La Banda del Surdo, Ne me titere pas, Au Ments, Las Migas, Residual Gurus, La Corcoles, Fadunito i Cia. Mar Gómez.

La Fira Tàrrega, el Mercat de Música Viva de Vic, la Fira Mediterrània de Manresa i l'Institut Català de les Empreses Culturals han tingut estands al recinte firal.

Europäisches Straßentheater Festival Detmold (Alemanya)

L'Europäisches Straßentheater Festival Detmold és un festival multidisciplinari. L'edició del 2012 s'ha celebrat entre el 25 i el 28 de maig i ha acollit la Cia. Sebas, que ha presentat *Acorde*; La Industrial Teatrera, amb *De paso*; La Intrusa Danza, amb *Staff fragmento*, i Ponten Pie, amb *Copacabana*. En total s'hi han fet quatre funcions.

Arts escèniques

Titirimundi, Festival Internacional de Teatro de Títeres (Segòvia, Espanya)

El Festival Internacional de Teatro de Títeres de Segòvia, un dels més reconeguts d'aquesta disciplina, s'ha celebrat del 10 al 15 de maig. Les companyies Circ Pànic, Escarlata Circus, Joan Baixas, Pa Sucat i Pelmànc hi han presentat els seus espectacles *El hombre que perdía los botones*, *Devoris causa*, *Música pintada*, *Juglares* i *Diagnóstico Hamlet*, respectivament. S'hi han realitzat deu funcions.

Circada (Sevilla, Espanya)

El festival Circada és l'únic del seu gènere a Andalusia. Entre el 5 i el 10 de juny hi han participat les companyies catalanes de circ La Corcoles, que hi ha presentat *Gris*; Cecilia Colacrai & Jorge Albuerno, que hi han anat amb *Último, el baile*, i Always Drinking Marching Band, amb *Bullangas*. En total s'hi han realitzat cinc funcions.

Festival Hybrides (Montpeller, França)

El Festival Hybrides de Montpeller, celebrat entre el 24 i el 31 de març, acull el programa "Checkpoint Hybrides" amb l'objectiu d'estimular projectes de coproducció internacional. En aquesta edició les companyies catalanes d'Ernesto Collado i Jordi Oriol i Oriol Vila hi han presentat els projectes *Nueva Marinaleda* i *Mera Mar*, respectivament. D'altra banda, la companyia de Roger Bernat ha representat *Pendiente de voto* a l'espai La Chapelle.

Festival Cidades Invisíveis (Portimao, Portugal)

El Festival Cidades Invisíveis de Portimao se celebra des del 2009 amb l'objectiu d'establir llaços entre Portimao i una altra ciutat a través de la creació literària i teatral. A l'edició del 2012, celebrada del 19 al 29 d'octubre, s'han establert vincles entre Portimao i Barcelona a partir de la novel·la *La ciudad de los prodigios*, d'Eduardo Mendoza, i de la presència de Trànsit Dansa, que hi ha portat *Somorrostro*, i Kamchàtka, que hi ha participat amb *Música per a les feres*.

Edinburgh Festival Fringe (Regne Unit)

La companyia mallorquina Res de Res ha participat per primera vegada al festival Fringe d'Edimburg amb l'espectacle *Remor*, de Marta Barceló i Joan Miquel Artigues. Res de Res ha fet 209 funcions de *Remor* durant el mes d'agost a la sala C-Nova, nou cada dia i amb un aforament de tretze espectadors cada sessió. Precissament, Res de Res ha estat guardonada amb el premi més prestigiós del festival Fringe d'Edimburg, el Total Theatre Award per a la millor creació de teatre físic i visual. És la primera vegada que un espectacle d'una companyia de l'Estat espanyol rep aquest premi.

Stockton International Riverside Festival (Stockton on Tees, Regne Unit)

La Fura dels Baus i Res de Res han format part de la programació de la vint-i-cinquena edició de l'Stockton International Riverside Festival, un dels més grans d'Europa especialitzats en teatre de carrer. La Fura dels Baus ha inaugurat el festival amb *Prometheus Awakes*, i Res de Res hi ha presentat *Pontes*. Hi han realitzat cinc funcions.

Milton Keynes International Festival (Milton Keynes, Regne Unit)

El Milton Keynes International Festival, celebrat entre el 20 i el 29 de juliol, ha acollit un focus català que ha inclòs *Plecs*, de la companyia Enfila't; *Pontes*, de Res de Res; *Roda món*, de Mumus Circus, i *20th Century Interactive Art Games*, de Guixot de 8. Durant tot el festival aquestes companyies hi han realitzat nou funcions.

Stockholms Kulturfestival (Estocolm, Suècia)

L'Stockholms Kulturfestival és un festival multidisciplinari que se celebra a l'agost a la capital sueca. L'edició del 2012 ha inclòs al seu programa les companyies Fadunito, que hi ha presentat *75+*; Leandre, amb *Chez Leandre*; Factoria Circular, amb *Rodafonio*, i la Reial Companyia de Teatre de Catalunya, que s'hi ha presentat amb *El guia*. També hi ha actuat Muchachito Bombo Infierno. En total s'hi han realitzat 27 funcions.

Projecció exterior d'entitats sectorials de Catalunya i les Illes Balears

L'Institut Ramon Llull estableix acords amb entitats sectorials de Catalunya i les Illes Balears especialitzades en la difusió internacional de la creació.

Barcelona Internacional Teatre (BIT)

Barcelona Internacional Teatre és un centre de creació i producció escènica situat a Barcelona. S'ha establert un conveni per donar suport a la gira de l'obra *Forests, a partir de William Shakespeare*, dirigida per Calixto Bieito.

L'estrena s'ha fet el 27 d'agost al Birmingham Repertory Theater. L'espectacle s'ha representat posteriorment al Teatro Palacio Valdés (Avilés), el Teatro de Rojas (Toledo), l'Stadsschouwburg (Amsterdam), el festival Temporada Alta (Girona), el Festival Internacional de Teatro de Vitòria, el Teatro Bretón de Los Herreros (Logroño), el Centro Dramático Nacional (Madrid) i el Barbican Center de Londres. Se n'han realitzat un total de vint funcions.

Conveni amb la Fundació Sala Beckett per a la difusió internacional de la dramaturgia

L'Institut Ramon Llull porta a terme un programa de difusió internacional de la dramaturgia contemporània en col·laboració amb la Sala Beckett. En el marc d'aquest programa, el 2012 s'ha col·laborat amb el Centre de Dramaturgia i Direcció de Moscou; el Festival of Contemporary European Playwrights, de Copenhaguen; el festival In Altre Parole, de Roma; el festival Quartieri dell'Arte, de Roma; el Centre des Auteurs Dramatiques, del Quebec, i el cicle *Autors catalans a Tolosa*, dirigit per Carles Batlle.

Antic Teatre - "CAV_A" (Catalan and Balearic Artists Visiting Croatian Artists) (Rijeka, Croàcia)

L'Antic Teatre ha elaborat el "CAV_A", un programa de col·laboració amb l'objectiu de compartir i donar a conèixer les pràctiques de creació escènica catalanes i balears i, alhora, d'aprendre sobre aquestes pràctiques a cada país que es visita. De l'1 al 3 de desembre s'ha presentat "Catalan & Balearic artists visiting Croatian Artists" a la ciutat croata de Rijeka. N'han format part els espectacles *100 fuegos horizontales*, de Carme Torrent; *Pajaritos fritos*, de la Companyia Màrtir, i *Fingir*, de Colectivo 96.

MOV-S a Cadis

MOV-S és un espai d'intercanvi internacional per a la dansa i les arts del moviment que va néixer al Mercat de les Flors el 2007. L'edició del 2012 s'ha celebrat a Cadis, del 14 al 17 de juny, a l'empara del festival Cádiz en Danza, i ha inclòs ponències, grups de treball, presentacions de projectes i una programació amb una presència catalana destacada. Les companyies que hi han actuat són Roser López, amb *Before we fall* i *Miniatura*; Mal Pelo, amb *Todos los nombres*; Sònia Sánchez, amb *El pliegue*; Patricia Caballero, amb *Aquí gloria y después paz*, i La Veronal, amb *Islandia*. També hi han assistit programadors internacionals.

Jornades Estratègies d'Internacionalització en Arts Escèniques

L'Institut Ramon Llull, en col·laboració amb l'Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears, ha organitzat a Palma, entre el 23 i el 24 de novembre, les primeres jornades *Estratègies d'Internacionalització en Arts Escèniques*. Hi han participat Jordi Mundet, consultor i formador especialitzat en l'àrea de màrqueting i estratègia internacional de comercialització; Jaume Colomer, consultor cultural; Antònia Andúgar, gerent del Centre d'Arts Escèniques de Terrassa; Mike Ribalta, responsable de l'àrea de professionals de la Fira Tàrrrega, i Cristina Salvador, directora de l'empresa aPortada.

Arts escèniques

Presència de programadors internacionals a Catalunya i les Illes Balears

L'Institut Ramon Llull estableix acords amb les fires, els festivals i els equipaments del territori amb l'objectiu de presentar les noves creacions d'arts escèniques catalanes per incentivar la presència de programadors de tot el món i fomentar-ne la difusió i la relació amb artistes catalans i balears. Enguany s'han realitzat acords amb La Mostra d'Igualada, el TOT Festival, de Barcelona; la Fira de Teatre de Titelles de Lleida; el festival Noves Escenes Obertes (NEO), de Barcelona; el festival Trapezi, de Reus; el MOV-S, promogut pel Mercat de les Flors a Cadis; Dies de Dansa, de Barcelona; el Come and See, de Barcelona; Fira Tàrraga; el festival Escena Poblenou, de Barcelona; el festival Temporada Alta, de Girona; la Fira de Vilafranca (Illes Balears); la Fira de Manacor (Illes Balears), i el Festival Internacional de Teatre de Teresetes (Mallorca).

Presència a fires, xarxes i àmbits de debat internacional

L'Institut Ramon Llull realitza una tasca constant de prospecció dels diferents mercats internacionals. En l'exercici del 2012, s'ha prioritzat la presència a països nòrdics i s'ha assistit al festival Subcase - Subtopia Circus Fair (Estocolm). També hi ha hagut presència de l'Institut Ramon Llull, entre altres, al MOV-S de Cadis, al Festival de Cirque Actuel (Auch), a Circostrada (París), a BIS (Nantes), a l'Avignon le OFF i a la Kulturbörse Freiburg.

274

programadors
internacionals
convidats

373

desplaçaments
de companyies a

64

acords amb
equipaments
i festivals estatals
i internacionals

42

països

Reforcem la posició de les produccions catalanes i balears en els principals festivals i circuits del món

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit del cinema és aconseguir una presència internacional continuada de les produccions cinematogràfiques catalanes i balears. Per aconseguir-ho, hem renovat l'aposta de portar les obres i els seus equips artístics als festivals i als esdeveniments més rellevants i hem potenciat els acords amb equipaments internacionals i amb entitats sectorials de Catalunya i les Illes Balears. Hem incrementat la visibilitat global de la creació catalana en aquest àmbit mitjançant la presentació de mostres cinematogràfiques i cicles retrospectius, a través de la creació d'una nova línia d'ajuts per a la subtitulació i convidant programadors internacionals als certàmens de la ciutat de Barcelona. Hem mantingut els ajuts a la mobilitat d'artistes fora del domini lingüístic amb presència a tretze països.

Katalanische Filmtage (Berlín, Alemanya)

Des de l'Institut Ramon Llull s'ha impulsat per primera vegada una mostra de cinema català i balear que es presentarà a diferents ciutats durant els propers anys. La primera ciutat on s'ha presentat ha estat Berlín. El cinema Arsenal ha acollit, de l'1 al 3 d'octubre, la mostra Katalanische Filmtage, comissariada per la crítica de cinema Núria Vidal, que inclou sis pel·lícules, acompanyades de col·loquis amb els seus directors i amb professionals alemanys del sector.

Les pel·lícules que s'hi han presentat són *Blog*, d'Elena Trapé; *Màscares*, d'Elisabet Cabeza i Esteve Rimbau; *El perfecte desconegut*, de Toni Bestard; *La mosquitera*, d'Agustí Vila; *Mientras duermes*, de Jaume Balagueró, i *Guest*, de José Luis Guerín. Als col·loquis també hi han estat convidats: Isona Admetlla, col·laboradora del World Cinema Fund de la Berlinale; Christoph Pasour, realitzador de documentals; Peter Rommel, productor; Vincenzo Bugno, director del World Cinema Fund de la Berlinale, i Martin Hamdorf, periodista.

Das Kino Katalaniens und der Balearen ist seit einigen Jahren kontinuierlich auf internationalen Festivals vertreten. Diese Kompetenz wird das katalanische Filmmachen gegenwärtig im Kino Arsenal in Berlin zeigen. Die Katalanische Filmtage sind ein Programm, das die Werke der katalanischen Filmemacher in Berlin zeigt und die Zuschauer mit der katalanischen Kultur und der katalanischen Sprache verbindet. Die Katalanische Filmtage sind ein Programm, das die Werke der katalanischen Filmemacher in Berlin zeigt und die Zuschauer mit der katalanischen Kultur und der katalanischen Sprache verbindet.

Kuration der Filmtage
Núria Vidal

Kino Arsenal
Im Rahmen der Filmmesse Platz
Friedrichstr. 2, 10785 Berlin
Tel. +49 30 266500-100
www.kinoarsenal.de

Organisiert von Institut Ramon Llull, www.illull.cat

 Institut
ramon llull
Katalanisches Spanien und Kultur

Mit freundlicher Unterstützung von
 arsenal

1. bis 3. Oktober 2012 im Kino Arsenal

Acords de col·laboració amb equipaments espanyols i internacionals

L'Institut Ramon Llull estableix acords de col·laboració amb festivals de cinema internacionals que, per la seva singularitat, es consideren plataformes decisives per a la difusió i l'exhibició de la cinematografia catalana i balear; d'aquesta manera n'assegura la presència continuada a l'exterior. En l'àmbit cinematogràfic, l'any 2012 s'han realitzat 19 acords amb equipaments estatals i internacionals i s'han exhibit 87 produccions catalanes i balears.

Relació de festivals

Festival Internacional de Cine en Guadalajara (Mèxic)

El Festival Internacional de Cine en Guadalajara s'ha consolidat com un dels certàmens culturals més importants de Mèxic i un dels més representatius d'Amèrica Llatina, tant per la qualitat de les pel·lícules que s'hi exhibeixen com per l'afluència de professionals de la indústria que hi participen. El Festival ha tingut lloc entre el 2 i el 10 de març del 2012. S'hi ha presentat la pel·lícula *Any de gràcia*, de Ventura Pons, que ha estat seleccionada per competir com a millor llargmetratge iberoamericà de ficció.

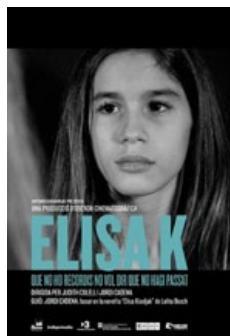

Biennale du Cinéma Espagnol d'Annecy (França)

La Biennale du Cinéma Espagnol d'Annecy, celebrada del 17 al 27 de març, és un festival competitiu centrat en la producció recent del cinema espanyol. En aquesta edició les pel·lícules catalanes seleccionades han estat: *Al final de la escapada*, d'Albert Solé; *Catalunya über alles!*, de Ramon Tèrmens; *Elisa K*, de Judith Colell i Jordi Cadena; *Esquivar y pegar*, de Juanjo Giménez i Adán Aliaga; *Eva*, de Kike Maíllo; *Guest*, de José Luis Guerín; *La mosquitera*, d'Agustí Vila; *Mientras duermes*, de Jaume Balagueró; *Pájaros de papel*, d'Emilio Aragón; *Aita*, de José María de Orbe; *Blog*, d'Elena Trapé; *La vida sublime*, de Daniel Vázquez Villamediana, i *Mercado de futuros*, de Mercedes Álvarez.

Different 5! L'Autre Cinéma Espagnol (París, França)

El festival Différent 5! L'Autre Cinéma Espagnol, celebrat entre l'1 i el 7 de juny, ha destacat les produccions catalanes recents i ha seleccionat produccions considerades innovadores o experimentals. Enguany s'hi han projectat: *Escuchando al juez Garzón*, d'Isabel Coixet; *Emilio: El eco de otros pasos*, d'Enric Miró, i *Elisa K*, de Judith Colell i Jordi Cadena.

Festival de Málaga Cine Español (Màlaga, Espanya)

El Festival de Málaga Cine Español és una mostra cinematogràfica que se celebra des del 1998. El Festival projecta les estrenes més rellevants del cine espanyol, premia les millors pel·lícules i concedeix guardons honorífics. El premi Eloy de la Iglesia, que reconeix la carrera artística d'un director, ha estat atorgat en aquesta edició al director i guionista Cesc Gay. El Festival ha seleccionat un nombre elevat de pel·lícules catalanes, que formen part de les seccions oficials de competició (llargmetratge, documental, curtmetratge i animació) i d'altres seccions no competitives. A la secció de llargmetratges s'hi han projectat: *The Pelayos*, d'Eduard Cortés; *Memorias de mis putas tristes*, de Henning Carlsen; *El sexo de los ángeles*, de Xavier Villaverde; *Els nens salvatges*, de Patricia Ferreira, i *Kanimambo*, d'Abdelatif Hwidar, Adán Aliaga i Carla Subirana. A la competició documental s'hi han projectat *El foso*, de Ricardo Íscar; *Cuando seas padre comerás huevos*, d'Àlex Pigem i Jorge Peña; *El difícil arte del paseo*, d'Iván García, i *Sibila*, de Teresa Arredondo. S'ha projectat *Beyond 360*, de Luis Goyanes, en una sessió especial. També s'hi han programat diverses activitats paral·leles, amb una presència catalana destacada.

London Spanish Film Festival (Londres, Regne Unit)

El London Spanish Film Festival de Londres neix l'any 2005 amb la intenció de donar a conèixer el cinema espanyol contemporani al Regne Unit. L'Institut Ramon Llull hi col·labora amb la presentació de la programació catalana que es mostra a "Catalan Window".

Aquest any, la tercera edició del "Catalan Window: A Glimpse into Cinema from Catalonia" s'ha celebrat del 28 de setembre al 10 d'octubre i s'hi han presentat: *El sexo de los ángeles*, de Xavier Villaverde; *Los Pelayos*, d'Eduard Cortés; *Mientras duermes*, de Jaume Balagueró; *Los pasos dobles* i *Cuaderno de barro*, d'Isaki Lacuesta; *Plenamar*, de Joan Carles Martorell, i *El barco pirata*, de Fernando Trullols.

Cinema Spagna: Festival del Cine Español (Roma i Cagliari, Itàlia)

L'associació cultural Exit Media organitza el Festival del Cine Español de Roma del 4 al 10 de maig i el Festival del Cine Español de Cagliari del 25 al 27 de maig. El Festival del Cine Español dedica un espai destacat a les produccions catalanes recents, que es projecten en versió original subtitulada a l'italià. A l'edició de Roma s'hi han presentat les pel·lícules: *Open 24 h*, de Carles Torras; *Los pasos dobles*, d'Isaki Lacuesta; *Puzzled Love*, d'Alba Giralt, i *Arrugas*, d'Ignacio Ferreras (animació). A Cagliari s'hi han presentat *Papá soy una zombi*, de Joan Espinach i Ricardo Ramón (animació) i *Open 24 h*, de Carles Torras.

Cine Latino (Tubingen, Alemanya)

De l'11 al 18 d'abril el festival ha programat una mostra retrospectiva d'Isaki Lacuesta i s'hi han projectat *Los pasos dobles*, *Dos cuentos que caben en la palma de una mano*, *El cuaderno de barro*, *Cravan vs. Cravan*, *La leyenda del tiempo*, *La noche que no acaba*, *Las variaciones Marker*, *In Between Days* i *Alpha and Again*. Al mateix festival també s'hi ha presentat *Aita*, de José María de Orbe, amb la presència del productor de la pel·lícula, Luis Miñarro.

"Jonas Mekas - José Luis Guerín: Cinéastes en correspondance" (Centre Georges Pompidou, París, França)

El Centre Georges Pompidou, a part d'acollir el Museu Nacional d'Art Modern, destaca per la seva tasca en l'àmbit de la recerca i la programació d'espectacles de caràcter innovador i experimental en l'àmbit del cinema, nous llenguatges visuals, teatre i dansa, entre altres. En el marc de la programació paral·lela a l'exposició que ha dedicat a Dalí, el centre acull l'acte "Jonas Mekas - José Luis Guerín: Cinéastes en correspondance" del 30 de novembre del 2012 al 7 de gener del 2013. La projecció de les cartes vídeo que s'han enviat entre ells ha anat acompanyada de retrospectives integrals de l'obra dels dos realitzadors; Mekas i Guerín han assistit a la projecció de les seves pel·lícules.

Projecció exterior d'entitats sectorials de Catalunya i les Illes Balears

L'Institut Ramon Llull estableix acords amb diferents organitzacions sectorials de caràcter territorial especialitzades en la difusió internacional de la creació cinematogràfica.

Beefeater In-Edit (Barcelona, Catalunya)

Beefeater In-Edit és un festival de documentals musicals que va néixer a Barcelona el 2003 i s'ha convertit en l'esdeveniment del gènere amb més repercussió internacional.

En el marc de l'edició del 2012 també s'hi ha celebrat la tercera edició del Mercat Internacional de Documental Musical de Barcelona, que ha tingut lloc entre el 27 i el 30 d'octubre. Al Mercat hi han assistit els programadors internacionals Ilona Jurkonyté, directora del Kaunas International Film Festival (Lituània); Jo Wingate, directora del Sensoria: Festival of Film and Music (Sheffield, Regne Unit); Susanna Kyllönen, programadora de MusiXine: International Music Film Festival (Finlàndia), i Krzysztof Gierat, director del Krakow Film Festival (Cracòvia, Polònia).

Presència del cinema català en premis internacionals

Pa negre, d'Agustí Villaronga, a l'European Film Festival i als premis Ariel

Pa negre ha estat convidada a l'European Film Festival de Hong Kong i ha guanyat l'Ariel a la millor pel·lícula iberoamericana. Els premis Ariel, que atorga cada any l'Acadèmia Mexicana d'Arts i Ciències Cinematogràfiques en diverses modalitats, van lliurar-se el 2 de juny.

Chico & Rita, de Fernando Trueba i Javier Mariscal, als Oscar (Los Angeles, EUA)

La pel·lícula *Chico & Rita* va ser nominada als premis Oscar del 2012 com a millor pel·lícula d'animació. *Chico & Rita* ha estat dirigida i produïda per Fernando Trueba, Javier Mariscal i Antonio Errando, juntament amb la productora anglesa Magic Light Pictures. La cerimònia dels premis de l'Acadèmia de Hollywood, a la qual va assistir l'equip de la pel·lícula, va celebrar-se el 26 de febrer del 2012 a Los Angeles.

Eva, de Kike Maíllo, als premis Goya (Madrid, Espanya)

La pel·lícula *Eva*, dirigida per Kike Maíllo, ha estat nominada per a dotze premis Goya i el seu equip ha estat present a la gala dels premis, celebrada el 19 de febrer. *Eva* ha guanyat els premis Gaudí del 2012 per la millor direcció novell, pels millors efectes especials i pel millor actor de repartiment (Lluís Homar).

L'obra d'un gegant: La serra de Tramuntana i Mallorca, a Das Goldene Stadttor (Berlín, Alemanya)

L'obra d'un gegant: La serra de Tramuntana i Mallorca, un documental dirigit per Antoni Mir, ha guanyat el primer premi de la categoria "TV-Magazine" al festival Das Goldene Stadttor. El guardó premia les produccions que promocionen els valors turístics i patrimonials d'una zona o un país. El festival se celebra cada any durant cinc dies en el marc de la Internationalen Tourismus Börse de Berlín, la fira internacional de turisme més important d'Europa.

Relació de pel·lícules, documentals i curts

Pa negre, d'Agustí Villaronga

Chico & Rita, de Fernando Trueba i Javier Mariscal

Blog, d'Elena Trapé

Màscares, d'Elisabet Cabeza i Esteve Riambau

El perfecte desconegut, de Toni Bestard

La mosquitera, d'Agustí Vila

Mientras duermes, de Jaume Balagueró

Guest, de José Luis Guerín

Any de gràcia, de Ventura Pons

Al final de la escapada, d'Albert Solé

Catalunya über alles!, de Ramon Térmens

Elisa K, de Judith Colell i Jordi Cadena

Esquivar y pegar, de Juanjo Giménez i Adán Aliaga

Eva, de Kike Maíllo

Pájaros de papel, d'Emilio Aragón

Aita, de José María de Orbe

La vida sublime, de Daniel Vázquez Villamediana

Mercado de futuros, de Mercedes Álvarez

Escuchando al juez Garzón, d'Isabel Coixet

Emilio: El eco de otros pasos, d'Enric Miró

Tres días amb la família, de Mar Coll

Finisterrae, de Sergi Caballero

The Pelayos, d'Eduard Cortés

Memorias de mis putas tristes, de Henning Carlsen

El sexo de los ángeles, de Xavier Villaverde

Els nens salvatges, de Patricia Ferreira

Kanimambo, d'Abdelatif Hwidar, Adán Aliaga i Carla Subirana

Ahora no puedo, de Roser Aguilar

Indirizzo, de David Pérez

Oz, d'Adrià López

The Yellow Ribbon, de Carlos Marques-Marcet

El foso, de Ricardo Íscar

Cuando seas padre comerás huevos, d'Àlex Pigem i Jorge Peña

El difícil arte del paseo, d'Iván García

Sibila, de Teresa Arredondo

Beyond 360, de Luis Goyanes

Los cachorros y el código de Marco Polo, de Sergio Manfio

Birdboy, de Pedro Rivero i Alberto Vázquez

Grand Prix, de Marc Riba i Anna Solanas

Rosa, de Jesús Orellana

Los pasos dobles, Cuaderno de barro, d'Isaki Lacuesta

Plenamar, de Joan Carles Martorell

El barco pirata, de Fernando Trullols

Open 24 h, de Carles Torras

Puzzled Love, d'Alba Giralt

Barcelona (un mapa), de Ventura Pons

Un cos al bosc, de Joaquim Jordà

La nit que va morir l'Elvis, d'Oriol Ferrer

Pont de Varsòvia, de Pere Portabella

VOS, de Cesc Gay

Gràcies per la propina, de Francesc Bellmunt

El cielo gira, de Mercedes Álvarez

Blancaneu, de Pablo Berger

Arrugas, d'Ignacio Ferreras

Papá, soy una zombi, de Ricardo Ramon i Joan Espinach

Dos cuentos que caben en una palma de una mano, Cravan vs. Cravan, La leyenda del tiempo, La noche que no acaba, Las variaciones Marker, In Between Days, Alpha and Again, d'Isaki Lacuesta

En la ciudad de Sylvia, Innisfree, Los motivos de Berta, En construcción, Tren de sombras, Recuerdos de una mañana, de José Luís Guerin

L'obra d'un gegant: La serra de Tramuntana i Mallorca, d'Antoni Mir

Dictado, d'Antonio Chavarrías

Perseverança, de Francesc Font

Hollywood Talkies, d'Òscar Pérez i Mia de Ribot

Nunca se me juntarán los rasca-cielos, de María Alcázar

Espui, d'Anna Soldevila

Nació, d'Homer Etninani

El somriure amagat, de Ventura Durall

Qatar, the Race, d'Alba Sotorra

Sueño y silencio, de Jaime Rosales

Hombre máquina, de Roser Corrella i Alfonso Moral

Bajarí: Gipsy Barcelona, d'Eva Vila

La primavera, de Christophe Farnarier

Món petit, de Marcel Barrena

Som castells, de David Oliete

Ventre blanc, de Jordi Lara

Copito de nieve, d'Andrés G. Schaer

No habrá paz para los malvados, d'Enrique Urbizu

19

acords amb
equipaments i
festivals estatals i
internacionals

22

pel·lícules i
documentals
traduïts

87

pel·lícules i
documentals
exhibits a
l'exterior

124

desplaçaments
d'artistes

Enfortim la presència continuada de la música catalana a l'escena internacional

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit musical és fer que la música catalana —en tota la seva diversitat de gèneres, de creadors i de formacions— sigui més visible arreu del món.

Cal destacar l'esforç realitzat per difondre internacionalment els compositors i els intèrprets de música contemporània i per donar a conèixer les orquestres i els grups capdavanters als circuits estables internacionals.

La línia que s'ha seguit també té per objecte consolidar la presència internacional de les músiques populars; portar arreu les músiques perifèriques, l'electrònica i l'*indie*, reconegudes com a valors emergents per situar la creació catalana i balear al món, i aprofundir en el diàleg crucial que uneix els agents culturals del sector musical d'aquí i les institucions o plataformes que s'ocupen d'internacionalitzar els productes.

Consolidem la col·laboració amb els equipaments i els festivals locals per atraure l'atenció dels programadors internacionals cap a la creació de Catalunya i les Illes Balears.

I, finalment, mantenim els ajuts a la mobilitat d'artistes perquè puguin desplaçar-se fora del seu domini lingüístic.

Acords de col·laboració amb equipaments espanyols i internacionals

La presència continuada als festivals i els equipaments de música estables internacionals és una eina estratègica imprescindible per fomentar amb èxit la presència a l'exterior dels grups, les orquestres i els compositors de Catalunya i les Illes Balears. En l'àmbit de la música l'any 2012 s'han subscrit 66 acords amb equipaments estatals i internacionals.

Relació de compositors

Benet Casablanca, Alberto García Demestres, Salvador Brotons, Manel Oltra, Joaquim Malats, Jaume Torrent, Miquel Ortega, Narcís Bonet, Ramon Humet, Sergi Casanelles, Ferran Cruixent, Agustí Charles, Mateu Malondra, Hector Parra, Ivan Capillas, Joan Valent, Roig Francolí, Parera Fons, David León i Raquel García Tomàs.

Relació de grups, formacions i intèrprets

Aquests són els grups musicals, els artistes i els intèrprets que han presentat els seus espectacles a l'exterior gràcies als nostres acords:

Filthy Habits Ensemble, Carles Benavent, Ignasi Terraza Trio, The Suicide Of Western Culture, John Talabot, La Iaià, Nubla, Sol i Serena, Las Migas, Jordi Molina & Perepau Jiménez, Núria Feliu, Lúdia Pujol, Maria del Mar Bonet, Raimon, La Carrau, Domini Màgic, Cobla Sant Jordi, Agustí Fernández, Cabo San Roque, Joan Isaac, Pi de la Serra, Roger Mas, Feliu Ventura, Pau Alabajos, Joan Amèric, Mazoni, Guilla-mino, Amics del Bosc, Dorian, Furguson, Maika Makovski, Me and the Bees, Muchachito Bombo Infierno, Mujeres, Oso Leone, Petit, Seward, Cris Juanico, Dani Flaco, Giulia Valle Group, Raimon, Jordi Savall, Capella Reial de Catalunya, Trio Kandinsky, Orquestra Nacional de Colòmbia, New York Opera Society, Perspectives Ensemble, Barcelona 216, Maria Hinojosa, Anna Alàs, Antoni Aragón, Andreu Riera, Teresa Viaplana, Alicia Garcia, Rosa Mateu, Antoni Comas i Manel.

Festivals, equipaments i plataformes internacionals

Acords amb festivals o fires internacionals per potenciar la programació i la presència a l'exterior de grups i músics catalans.

Europa

Catalan Sounds Pop on Tour 2012: Music from Catalonia & The Balearic Islands

The Great Escape (Brighton, Regne Unit)

Des que va crear-se, l'any 2006, The Great Escape està considerada la plataforma líder a Europa per als nous talents musicals. En aquesta edició vuit bandes catalanes han pogut actuar dues vegades a la fira, del 10 al 12 de maig: Seward, Furguson, Mee & The Bees, Mujeres, Oso Leone, The Suicide Of Western Culture, Amics del Bosc i Ninette & The Goldfish. A més, al programa de conferències de les jornades professionals hi han participat també ponents catalans, els quals han dialogat amb altres representants de la indústria musical internacional. L'Institut Ramon Llull ha estat present en l'apartat professional de la fira.

C/O Pop Festival (Colònia, Alemanya)

El C/O Pop Festival és un festival de música electrònica i pop que se celebra des del 2004 a Colònia. Està considerat un dels esdeveniments de la indústria musical pop i electrònica més importants de tot Europa. Cada any rep més de 30.000 visitants i uns 1.000 professionals acreditats. Enguany s'ha realitzat del 20 al 24 de juny. Les formacions catalanes The Suicide Of Western Culture i John Talabot hi han actuat amb el suport de l'Institut Ramon Llull, que també ha estat present en l'apartat professional del Festival.

Jazzahead! (Bremen, Alemanya)

La fira musical Jazzahead!, dedicada al món del jazz, se celebra anualment a Bremen des de l'any 2006. Enguany les formacions catalanes Filthy Habits Ensemble i Carles Benavent hi han participat del 19 al 22 d'abril.

Música

Showcase Scotland (Glasgow, Escòcia)

La fira Showcase Scotland se celebra durant els darrers cinc dies del Celtic Connections, un dels festivals de folk més destacats del Regne Unit. Cada any hi ha una nació convidada, que porta sis grups a la fira, la qual només presenta concerts dels convidats i de grups escocesos. Enguany Catalunya n'ha estat la nació convidada. Els grups seleccionats per representar Catalunya a l'edició del 2012 del Showcase Scotland han estat: Sol i Serena, Las Migas, Jordi Molina & Perepau Jiménez, Lúdia Pujol, La Carrau i Domini Màgic, que hi han actuat entre el 25 i el 28 de gener gràcies a la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, que també ha estat present en l'apartat professional de la fira.

Huddersfield Contemporary Music Festival (Huddersfield, Regne Unit)

Es tracta del festival més important del Regne Unit dedicat a la música contemporània i experimental, amb trenta anys de recorregut. Durant deu dies s'hi presenten cinquanta activitats centrades en la música contemporània, incloent-hi concerts, *performances*, actes multimèdia, conferències i projeccions de pel·lícules. Del 16 al 25 de novembre hi ha assistit una delegació catalana liderada per l'Institut Ramon Llull.

Amèrica del Nord South by Southwest (Austin, Texas, EUA)

Es tracta d'una cita anual del món més emergent relacionat amb Internet, la música i el cinema. La fira va néixer l'any 1987 i actualment aplega més de 16.000 professionals del sector i 50.000 assistents als concerts i a les accions paral·leles. Enguany hi han actuat Muchachito Bombo Infierno (14 de març), Mujeres (15 de març), Seward (16 de març) i The Suicide of Western Culture (17 de març). L'Institut Ramon Llull també ha estat present en l'apartat professional de la fira.

Canadian Music Week (Toronto, Canadà)

En la trentena edició ha aplegat, al llarg de cinc dies, 900 artistes de 40 països diferents, amb un públic estimat de 100.000 persones, a més dels 3.000 professionals del sector. El festival ha programat una mostra de grups de Catalunya sota el nom de "Catalan Sounds". També s'hi ha celebrat una recepció catalana, a la qual han assistit uns 150 professionals del sector. Els grups seleccionats han estat Petit, Ninette & The Goldfish, Seward, Mujeres, Dorian i The Suicide of the Western Culture. Tots ells hi han actuat el 22 i el 24 de març, en dues nits específiques destinades a la promoció de grups catalans. L'Institut Ramon Llull també ha estat present en l'apartat professional de la fira.

Vive Latino (Ciutat de Mèxic, Mèxic)

El Festival Iberoamericano de Cultura Musical Vive Latino és la porta d'entrada al mercat americà. El Festival té lloc al Foro Sol de Ciutat de Mèxic, i des del 2007, durant els tres dies que dura, hi assisteixen diàriament 125.000 persones, que és la capacitat màxima del recinte. Enguany hi han actuat, el 25 de març, Manel i Manos de Topo.

Seasons Music Festival (Yakima, Washington, EUA)

El Seasons Music Festival és un festival que s'organitza cada tardor a la ciutat de Yakima, a l'Estat de Washington. El Festival inclou tallers, activitats formatives i programes per a artistes i de divulgació de les novetats musicals. Enguany s'ha celebrat del 5 al 21 d'octubre. El Festival ha convidat els compositors Alberto García Demestres —que hi ha assistit també com a professor convidat—, Sergi Casanelles i Ferran Cruixent, que han participat en tallers i classes magistrals a càrrec d'algunes de les principals personalitats del món musical actual.

Amèrica del Sud

I Mostra de Cultura Catalana a Uruguai (Montevideo, Uruguai)

El festival de cançó d'autor Barnasants ha organitzat La Biennial Catalunya/Uruguai, del 22 d'abril al 13 de maig. Joan Isaac, Pi de la Serra, Roger Mas, Feliu Ventura, Pau Alabajos, Joan Amèric, Mazoni, Guillamino, Cris Juanico i Dani Flaco, entre altres, han viatjat a la capital d'Uruguai en el marc de la I Mostra de Cultura Catalana a Uruguai, amb una programació que ha inclòs activitats al voltant de la literatura i el teatre. El 23 d'abril, coincidint amb la diada de Sant Jordi, s'han organitzat dues jornades de llibres i roses. Al seu torn, Carme Sansa ha presentat, el 9 i 10 de maig, l'obra de teatre *Vostè ja ho entendreà*, de Claudio Magris, dirigida per Xavier Albertí.

Àsia

Jarasum International Jazz Festival (Gapyeong, Corea del Sud)

El Jarasum International Jazz Festival té lloc anualment a la ciutat de Gapyeong, als afores de Seül, on enguany s'ha celebrat la vuitena edició. És el festival de jazz de referència del sud-est asiàtic, com ho demostren els 188.000 assistents de l'edició passada. En el marc del Festival, la formació catalana de jazz Giulia Valle Group ha realitzat, amb el suport de l'Institut Ramon Llull, dues actuacions i un concert per a un programa especial de la televisió coreana.

Projecció exterior d'entitats musicals sectorials de Catalunya i les Illes Balears

L'Institut Ramon Llull estableix acords amb entitats sectorials de Catalunya i les Illes Balears especialitzades en la difusió internacional de la música i conclou acords i convenis amb grups, institucions, formacions, orquestres catalanes i de les Illes Balears per a projectes internacionals.

Relació de compositors, formacions i solistes

Algunes dels compositors i artistes que han viatjat o han presentat les seves obres en el marc d'aquests acords han estat els següents:

Gira de Raimon: Cinquanta anys del primer concert a Barcelona

El desembre del 2012 s'ha complert el cinquantè aniversari del primer concert a Barcelona de Raimon. Per celebrar l'efemèride s'ha realitzat una gira que, amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, ha portat l'artista per cinc universitats europees entre el 28 de setembre i el 30 d'octubre.

Fundació Centre Internacional de Música Antiga

L'Institut Ramon Llull dona suport a les gires internacionals del músic Jordi Savall. La Fundació Centre Internacional de Música Antiga, en col·laboració amb la Capella Reial de Catalunya i diferents festivals internacionals, organitza també classes magistrals i tallers. Enguany ha realitzat 103 actuacions internacionals a Europa i també als EUA, Canadà i Amèrica Llatina.

Gremi d'Editorials de Música de Catalunya

Per segon any consecutiu, el Gremi d'Editorials de Música de Catalunya i l'Institut Ramon Llull han signat un conveni per potenciar el lloguer de partitures d'editorials musicals catalanes a orquestres estrangeres. Aquesta iniciativa permet reduir de manera substancial el cost del lloguer d'obres simfòniques de compositors catalans a les orquestres de fora de l'àmbit de parla catalana i fomenta, per tant, la interpretació del repertori català entre les orquestres, els festivals i les formacions internacionals.

Gira anual del Trio Kandinsky

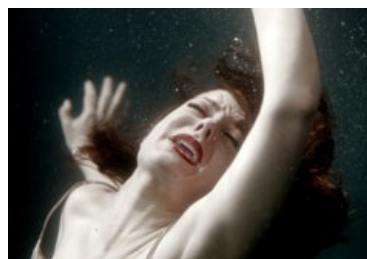
L'Institut Ramon Llull ha col·laborat en la gira anual de la formació Trio Kandinsky. La creixent trajectòria internacional del trio ha fet que enguany el convidessin a participar en esdeveniments musicals a Txèquia, Argentina, Finlàndia i Xina. En les seves actuacions el Trio Kandinsky ha fet una atenció especial a la interpretació i la promoció de la música del nostre país, incloent autors catalans en els seus recitals. En l'àmbit pedagògic i divulgatiu, també ha programat tallers sobre música catalana.

Java Suite al Theater Basel (Basilea, Suïssa)

L'Institut Ramon Llull ha col·laborat amb el teatre d'òpera més important de l'escena Suïssa, el Theater Basel, per fer possible la programació, durant els dies 21 i 22 d'octubre, de l'òpera catalana *Java Suite*, amb música d'Agustí Charles i llibret de Marc Rosich. L'obra s'ha programat dins del cicle *Journées de musique contemporaine*. Aquesta iniciativa s'emmarca en el programa de col·laboració que l'equipament manté amb Òpera de Butxaca i Nova Creació per al període 2012-2015.

Presència de programadors internacionals

Els acords amb equipaments i festivals de Catalunya i de les Illes Balears —aparadors de les noves produccions de música— han impulsat la presència de programadors d'arreu del món en aquests equipaments i festivals. Se n'ha fomentat així el coneixement de l'escena musical catalana i la relació amb artistes d'aquí. Prop d'un centenar de programadors de diferents països han estat presents al Mercat de Música Viva de Vic; el Festival Cruïlla Barcelona; la Fira Mediterrània de Manresa; el "Sónar Pro", dins del festival Sónar 2012, i el "Primavera Pro", en el marc del festival Primavera Sound 2012.

Presència a fires, xarxes i àmbits de debat internacional

Festival MaMA (París, França)

Aquest festival s'ha celebrat els dies 25 i 26 d'octubre en diferents espais del divuitè districte de París. Es tracta d'una fira musical que funciona com a plataforma internacional de trobada i intercanvi. S'hi han realitzat seixanta concerts, debats, conferències, tallers, reunions i trobades temàtiques. L'Institut Ramon Llull hi ha estat present per segon any consecutiu.

Classical: Next (Munic, Alemanya)

L'Institut Ramon Llull ha estat present en la primera edició de la fira internacional de música clàssica Classical: Next, que s'ha celebrat els dies 29 i 30 de maig a la ciutat de Munic. Els assistents han estat, majoritàriament, discogràfiques, revistes musicals i editorials, que s'han reunit al voltant de 35 estands professionals.

Babel Med Music (Marsella, França)

Del 21 al 23 de març s'ha celebrat la vuitena edició d'aquest festival i fira professional de músiques del món, amb més de 2.500 professionals acreditats, 170 estands en representació de més de 200 estructures professionals i 30 actuacions. L'Institut Ramon Llull hi ha assistit, com cada any, per tal de promocionar els artistes catalans en l'àmbit de la música mediterrània.

Eurosonic (Groningen, Països Baixos)

De l'11 al 13 de gener s'ha celebrat aquesta fira professional de música independent, que, amb més de 3.000 professionals acreditats i més de 150 actuacions al dia, s'ha convertit en el punt de trobada principal a nivell europeu dels programadors de música actual. L'Institut Ramon Llull hi ha assistit, com cada any, per tal de promocionar els artistes catalans.

67
programadors
internacionals
convidats

261
desplaçaments
de grups a

66
acords amb
equipaments
i festivals estatals
i internacionals

45
països

Arts visuals i Arquitectura

Afavorim la visibilitat i donem suport a la projecció dels artistes i arquitectes catalans i balears arreu del món

L'objectiu principal de l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de les arts visuals i l'arquitectura és aconseguir la màxima visibilitat internacional del que es fa a Catalunya i a les Illes Balears en aquestes disciplines. Això és possible gràcies a una acció constant de col·laboració, relació i contacte amb diverses organitzacions de tot el món. Una de les línies de treball principals ha estat l'establiment d'acords amb centres d'art internacionals, donant prioritat als equipaments reconeguts per la seva excel·lència, per tal de situar-hi els artistes i els arquitectes catalans i balears més coneguts i amb més possibilitats de refermar una trajectòria internacional sòlida. A més, s'ha treballat per donar a conèixer els creadors i els corrents que formen part del nostre patrimoni cultural i per donar suport a àmbits en què la creativitat catalana i balear és capdavantera, com l'art conceptual i la creació digital.

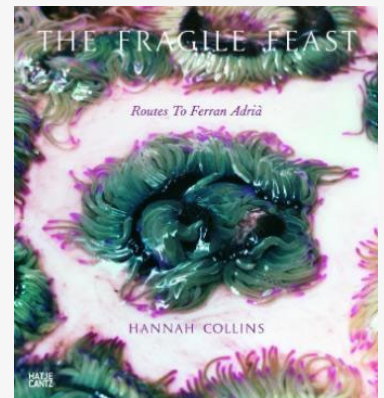
També s'han afavorit els contactes amb comissaris internacionals de primera línia per facilitar la sortida a l'estranger dels creadors catalans en actiu, emergents o amb una trajectòria sòlida i per difondre les eines que té l'Institut Ramon Llull per internacionalitzar la creació catalana.

Foment a la itinerància d'exposicions

"The Fragile Feast: Routes to Ferran Adrià", de Hannah Collins (Londres, París i Nova York)

El projecte de Hannah Collins "The Fragile Feast: Routes to Ferran Adrià" (llibre i exposició) s'ha presentat a Londres, París i Nova York. El projecte proposa un diàleg entre l'art i l'alta cuina. El llibre inclou 201 fotografies de l'artista, 12 receptes de Ferran Adrià i textos de tots dos.

Hannah Collins treballa entre Londres i Barcelona. La seva obra tracta temes vinculats a la cultura, la història, la vida i la natura dels territoris on ha viscut. En aquesta línia neix "The Fragile Feast: Routes to Ferran Adrià", que segueix el rastre de trenta ingredients des del seu lloc d'origen fins a la taula. La presentació s'ha realitzat el 25 de gener a la Whitechapel Gallery; el 8 de febrer, a la Galerie Dominique Fiat de París, i el 13 de febrer, a la Deutsche Bank Gallery, a Nova York.

“Déballage”, de Blanca Casas Brullet a la Maison d'Art Bernard Anthonioz (Nogent-sur-Marne, França)

La Maison d'Art Bernard Anthonioz ha presentat l'exposició “Déballage”, de Blanca Casas Brullet. L'exposició mostra una part de la seva producció anterior així com obres de nova creació. Paral·lelament, s'ha editat un catàleg en català i francès. L'exposició s'ha pogut visitar del 19 de gener al 4 de març del 2012. La Maison d'Art Bernard Anthonioz va ser creada a Nogent-sur-Marne per la Fundació Nacional d'Arts Gràfiques i Plàstiques amb l'objectiu de donar a conèixer la creació emergent en l'àmbit de la fotografia, el vídeo, el grafisme i l'art contemporani.

Biennal d'Arts Visuals de Venècia (Itàlia)

L'Institut Ramon Llull ha preparat la participació a la cinquantesena edició de la Biennal d'Arts Visuals de Venècia, en el marc dels “Eventi collaterali”, que tindrà lloc el 2013. El 13 de juliol del 2012 un comitè extern ha nomenat guanyador el projecte de Jordi Balló Fantova titulat “25%”.

Aquest projecte és fruit d'una idea original de l'artista Francesc Torres i consisteix en una proposta artística que documenta fotogràficament la vida diària de diverses persones que estan a l'atur. El projecte inclou una filmació, a càrrec de la cineasta Mercedes Álvarez, de les opinions de cadascun d'ells sobre l'art que els agrada i sobre el paper que té l'art en les seves vides.

“La bandera en la cima”, de Rafael Bianchi, al Centre Gallec d'Art Contemporani (Santiago de Compostela, Espanya)

“La bandera en la cima” és un projecte de Rafael Bianchi, comissariat per David G. Torres, que combina la pintura amb diferents mètodes documentals de l'alpinisme, com el cinema, els cartells, les maquetes o la fotografia. L'exposició s'ha presentat al Centre Gallec d'Art Contemporani del 30 de març al 24 de juny. L'obra de Rafael Bianchi (Olot, 1967) forma part de la col·lecció d'institucions de gran prestigi, com el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia (Madrid) i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, entre altres.

“Illart”, a Forum Factory i Pall Mall (Berlín i Londres, Alemanya i Regne Unit)

La mostra “Illart” aplega obres recents en diferents formats dels artistes illencs Erwin Bechtold, Ñaco Fabrè, Robert Ferrer i Martorell, Pep Llambias i Guillem Nadal. Del 7 al 18 de març l'exposició s'ha pogut visitar al Forum Factory de Berlín i, del 5 al 19 de novembre, a la galeria Pall Mall de Londres.

“Capriccio Romano”, a la Reial Acadèmia d'Espanya (Roma, Itàlia)

De la col·laboració entre l'arquitecta Benedetta Tagliabue i l'artista Jacint Todó neix l'exposició “Capriccio Romano”. La mostra planteja un diàleg entre l'obra d'ambdós creadors a través de diverses instal·lacions i presenta una reinterpretació de diverses arquitectures i espais romans, com els Mercats de Trajà, els Fòrums Imperials, la Font dels Quatre Rius de Bernini, l'escala Regia del Vaticà i la perspectiva de Borromini del palau Spada, entre altres. L'exposició ha tingut lloc a la Reial Acadèmia d'Espanya a Roma del 10 de maig al 10 de juny.

“Explosión! Painting as Action”, al Moderna Museet (Estocolm, Suècia)

Els artistes catalans Àngels Ribé, Ignasi Aballí i Eulàlia Valldosera han participat a l'exposició “Explosion! Painting as Action”, que s'ha realitzat al Moderna Museet d'Estocolm del 2 de juny al 9 de setembre. “Explosion! Painting as Action”, comissariada per Magnus af Petersens, explora les fronteres entre la pintura, la *performance* i l'art conceptual, des del 1940 fins a l'actualitat. El Moderna Museet és el principal museu d'art nòrdic i disposa d'una de les millors col·leccions d'art modern i contemporani d'Europa.

Arts visuals i arquitectura

“Els tres porquets”, d’Albert Serra, i “Klau Mich”, de Dora García, a la Documenta (13) (Kassel, Alemanya)

La DOCUMENTA va néixer el 1955 amb la voluntat de restablir la cultura i les arts visuals després d’un període de decadència i foscor arran de la Segona Guerra Mundial. Des d’aleshores, i fins avui, ha esdevingut un dels esdeveniments més destacats internacionalment en el sector de les arts visuals. Se celebra cada cinc anys a la ciutat alemanya de Kassel i té una durada de cent dies.

En el marc de la Documenta (13) s’han presentat els projectes “Els tres porquets”, d’Albert Serra, i “Klau Mich”, de Dora García, que han estat seleccionats per la comissària Carolyn Christov-Bakargiev. La inauguració s’ha fet el 7 de juny; l’exposició s’ha pogut visitar fins al 19 de setembre. “Els tres porquets” és una peça audiovisual que Serra ha concebut especialment per a la Documenta del 2012 i que presenta els retrats de tres figures històriques alemanyes: Johann Wolfgang von Goethe, Adolf Hitler i Rainer Werner Fassbinder. Es tracta d’una adaptació literal i completa, amb ambientació històrica, de *Converses amb Goethe*, de J. P. Eckermann, i *Las conversaciones privadas de Hitler* (edició de Hugh Trevor-Roper). Una compilació d’entrevistes al cineasta Rainer Werner Fassbinder serveix de suport als dos llibres esmentats.

“Klau Mich: Radicalism in Society Meets Experiment on TV”, en canvi, explora un conjunt de moviments socials antiinstitucionals que han tingut lloc a Alemanya des dels anys seixanta fins a l’actualitat. En aquest projecte

Dora García proposa estudiar la “institució total” a partir de l’exemple del camp de “reeduació pel treball” de Breitenau, una institució activa des del segle XVIII fins avui.

“Los Llopis de Pazos”, de Carles Pazos, a La Casa Encendida (Madrid, Espanya)

El projecte “Los Llopis de Pazos” recupera la memòria de Los Llopis, un grup musical cubà que feia versions d’èxits del rock-and-roll i que va dissoldre’s després de la revolució i l’ascens al poder de Fidel Castro, el 1959. Durant cinc setmanes, entre l’octubre i el novembre del 2011, Carles Pazos va filmar una pel·lícula a l’Havana que documenta la història d’aquesta formació musical i va promoure la creació d’un grup que interpretés versions de Los Llopis. Amb aquest material s’ha editat una pel·lícula i un objecte document que s’ha presentat el 20 de juny a La Casa Encendida, a Madrid.

“No es el fin”, d’Ignasi Aballí, a Artium (Vitòria, Espanya)

Artium ha organitzat “No es el fin”, una exposició comissariada per François Piron que presenta l’obra d’Ignasi Aballí. La mostra tracta diversos significats relacionats amb el fet que allò que es viu, es veu i es percep no és el final, i alhora al·ludeix al fet que el treball que presenta l’artista no és l’últim, ja que es manté en actiu. L’exposició ha estat oberta al públic del 5 de maig al 2 de setembre del 2012. Artium és un museu i un centre d’activitats culturals dedicat a col·leccionar, produir, difondre, investigar i transmetre l’art contemporani.

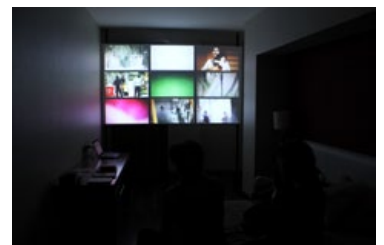
Fundació Pilar i Joan Miró a Estampa 2012 (Madrid, Espanya)

L’Institut Ramon Llull ha donat suport a la participació de la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma a Estampa, la fira d’art múltiple, que s’ha celebrat a Madrid a l’octubre. La Fundació hi ha portat una selecció d’obra gràfica dels artistes Joan Cortés, Christiane Löhner, el col·lectiu Democracia, Rafel Joan, Patricia Gómez, María Jesús González, Antonio Miralda i James Lambourne.

Obres de videoart de LOOP al Kulturhuset (Estocolm, Suècia)

L’exposició “SUPERTEMPORAL: International Videoart Today” recull les propostes més innovadores del sector, seleccionades entre els treballs exhibits en les darreres deu edicions de LOOP, celebrades a Barcelona. L’exposició, comissariada per Paul Young i Estelle af Malmberg, s’ha pogut visitar al Kulturhuset d’Estocolm del 10 de març al 20 de maig.

En el marc de l’exposició s’ha organitzat “Interseccions: Videoart, televisió, documental i videoclub”, una taula rodona en què han participat, entre altres, el comissari català Martí Manen, l’artista María Ruido i la responsable de la fira LOOP, Julia Morandeira.

Relació amb els comissaris internacionals

L'Institut Ramon Llull ha convidat 55 comissaris, crítics i professionals del sector d'art del món a conèixer l'obra d'artistes catalans aprofitant la celebració dels esdeveniments següents: LOOP 2012 (Barcelona), Unknown Disorder / Offf (Barcelona), Curators' Networks (Barcelona i Madrid), Nit de l'Art i Palma Photo (Palma).

Alguns dels comissaris convidats han vingut al marge dels festivals citats, responnent a una necessitat especial de donar a conèixer la creació catalana a professionals de països escandinaus i de la Xina, considerats territoris estratègics on implementar accions de difusió de la cultura del país.

Presència a fires, xarxes i àmbits de debat internacional

“Today's design in Barcelona”, a la Beijing Design Week 2012 (Xina)

El Beijing Design Week és l'esdeveniment més important de Xina en el sector del disseny (entès en el sentit més ampli), l'arquitectura i l'art contemporani. En només tres anys de recorregut, el Beijing Design Week s'ha posicionat com l'esdeveniment de referència en el món del disseny, la innovació i la creativitat en tot el continent asiàtic, amb més de tres milions i mig de visitants.

L'edició del 2012 s'ha presentat amb el tema “Design Changes Life” i s'ha celebrat del 28 de setembre al 6 d'octubre. En el marc d'aquest esdeveniment s'ha organitzat la mostra “Today's design in Barcelona”, en què s'ha presentat l'estat de la qüestió del disseny català contemporani i han participat Pep Salazar, d'Offf; Alejandro Miguel i Juan Ignacio Mingarro, de Brosmind; Bruno Sellés, de Vasava, i Ana Mir, d'Emiliana.

55
comissaris
internacionals
convidats

39
acords amb
equipaments
estats i
internacionals

146
desplaçaments
d'artistes a

34
països

Llengua i Universitats

Promovem l'ensenyament i el coneixement de la llengua i la cultura catalanes a universitats d'arreu del món

Enguany hem continuat promovent els estudis de llengua i cultura catalanes a les universitats de l'exterior, amb les quals subscrivim acords per a la implantació o la consolidació de docència de català, i hem donat suport a les universitats, el professorat i els estudiants per mitjà de diversos programes i línies d'ajuts. Hem fomentat els estudis avançats i la recerca sobre la llengua i la cultura catalanes a través de centres d'estudi i càtedres de professors visitants en universitats de prestigi reconegut i del suport a les iniciatives de les associacions internacionals de catalanística.

Amb l'objectiu de garantir la qualitat de la docència, hem seguit oferint formació permanent al professorat i promovent accions adreçades als estudiants de l'exterior perquè completin la seva formació lingüística dins del domini de la llengua catalana.

Com a organisme oficial de certificació dels coneixements de català a l'exterior, hem organitzat les proves que permeten acreditar-ne els diferents nivells, d'acord amb el *Marc europeu comú de referència per a les llengües*.

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Curs acadèmic 2011-2012

Durant el curs acadèmic 2011-2012, la xarxa universitària d'estudis catalans ha estat integrada per 114 universitats de 30 països (87 a Europa, 24 a Amèrica i 3 a l'Àsia). Dues d'aquestes s'hi han incorporat aquest curs: la Universitat de Lisboa (Portugal) i la Universitat Nacional d'Irlanda-Maynooth, mentre que s'ha deixat de contribuir econòmicament a onze universitats com a conseqüència de la redefinició general de la xarxa en aplicació de les noves línies estratègiques. En la línia de millorar progressivament la presència i l'estatus dels estudis catalans a les universitats de l'exterior, l'Institut Ramon Llull ha promogut actuacions encaminades a consolidar-ne l'oferta docent i ampliar-ne l'itinerari curricular, a millorar les condicions contractuals del professorat i a formalitzar la relació amb les universitats per mitjà de convenis de col·laboració.

Durant el curs 2011-2012 el nombre d'estudiants que han seguit estudis catalans ha estat de 6.877, la majoria dels quals són principalment d'Alemanya (1.901), el Regne Unit (753), França (694), Sèrbia (454) i Itàlia (421). D'acord amb la tendència dels darrers anys, les assignatures de llengua són les que tenen més estudiants (64%), i dins d'aquest grup les de nivell bàsic són les més concorregudes.

Qualificació Complementària en llengua i cultura catalanes

A les universitats alemanyes s'ha continuat treballant en la implantació de la Qualificació Complementària, que el 2012 ha superat el nombre de participants d'anys anteriors amb 36 estudiants procedents de 9 universitats. Adreçat a estudiants de qualsevol carrera universitària, aquest programa s'estructura en un mòdul bàsic de Llengua i cultura catalanes (150 hores) i un mòdul especialitzat (50 hores) sobre Patrimoni i gestió cultural, Política i dret, Economia i empresa o Periodisme i mitjans de comunicació impartits per professorat de la Xarxa Vives d'Universitats. El programa, ahora que fomenta l'intercanvi de professorat i la realització d'estades de pràctiques dels estudiants en empreses i institucions catalanes, ha contribuït a la consolidació del currículum d'estudis catalans en les universitats on s'ha implantat.

Curs acadèmic 2012-2013

L'Institut Ramon Llull ha signat nous acords de col·laboració amb la Universitat de Granada (Estat espanyol), la London School of Economics (Regne Unit), la Universitat d'Amiens (França), la Universitat de Torí (Itàlia) i la Universitat de Cambridge —aquestes tres últimes per mitjà d'un acord amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i universitats valencianes— i ha deixat de contribuir al manteniment dels estudis catalans en set universitats més. També s'ha formalitzat la incorporació a la Xarxa, a partir del gener del 2013, de les universitats de Monash (Austràlia) i del Centre Universitari d'Idiomes de la Universitat de Buenos Aires (Argentina), de manera que al final del curs 2012-2013 la xarxa universitària d'estudis catalans inclourà 114 universitats, concentrades majoritàriament a Europa i Amèrica.

Amb l'objectiu de cobrir les places vacants o de nova creació, s'han preparat dues convocatòries per a la selecció del professorat d'estudis catalans: la primera, el mes de gener, per a dues universitats del Con Sud, i la segona, el mes de maig, per a dinou universitats de set països, per a la qual s'han rebut 243 sol·licituds, un 39% més que l'any anterior.

Inauguració del curs acadèmic 2012-2013

El 28 de setembre la Universitat de Barcelona ha acollit l'acte inaugural del curs 2012-2013 dels estudis catalans a les universitats de l'exterior, organitzat per l'Institut Ramon Llull i la Xarxa Vives d'Universitats. El professor Brad Epps, catedràtic de la Universitat de Harvard, hi ha pronunciat la lliçó inaugural "Solitud a la ciutat: Víctor Català i Mercè Rodoreda", dedicada per primera vegada a dones escriptors. Aquest acte ha estat també l'inici del programa de celebracions dels deu anys de l'Institut Ramon Llull.

Llengua i Universitats

Evolució de les universitats per cursos i zones geogràfiques

	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Europa	76	78	81	87	96	96	96	93	87	87
Amèrica	13	13	14	17	24	21	23	24	24	23
Àsia	1	1	1	1	2	2	4	5	3	3
Oceania	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1
Àfrica	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-
TOTAL	93	95	98	107	124	121	126	123	114	114

Universitats destinatàries dels ajuts per a la docència d'estudis catalans

Alemanya	Universitat Lliure de Berlín
	Universitat Humboldt de Berlín
	Universitat de Bremen
	Universitat de Bochum
	Universitat de Colònia
	Universitat de Constança
	Universitat de Frankfurt
	Universitat de Freiburg
	Universitat d'Hamburg
	Universitat de Heidelberg
	Universitat de Kiel
	Universitat de Leipzig
	Universitat de Magúncia
	Universitat de Mannheim
	Universitat de Marburg
	Universitat de Múnster
Argentina	Universitat Nacional de Litoral
	Universitat de l'Aconcagua
Àustria	Universitat de Viena
	Universitat de Salzburg
Bèlgica	Universitat Lliure de Brussel·les
Canadà	Glendon College, Universitat de York
	Universitat de Mont-real

Croàcia	Universitat de Zadar
Cuba	Universitat de l'Havana
Espanya	Universitat d'Alcalà de Henares
	Universitat Nacional d'Educació a Distància
	Universitat de Santiago de Compostel·la
	Universitat de Granada
Estats Units	Universitat de Brown
	Universitat de Califòrnia - Los Angeles
	Universitat de Chicago
	Universitat de Colorado-Boulder
	Universitat de Columbia
	Universitat de Florida
	Universitat Georgetown
	Universitat de Harvard
	Universitat d'Illinois
	Universitat de Massachusetts
Universitat de Stanford	
Estònia	Universitat de Tartu
Finlàndia	Universitat d'Hèlsinki
França	Universitat de la Bretanya Sud
	Universitat d'Amiens
	Universitats Jean Monnet - Saint Etienne
	Universitat de Lille 3
	Universitat de Grenoble III
	Escola Normal Superior de Lió
	Universitat de París 8
Universitat de París 3 - Sorbona Nova	
Universitat de Provença - Ais Marsella	Universitat de Reims

França	Universitat de Rennes 2 - Alta Bretanya
	Universitat de Tolosa - Le Mirail
Hongria	Universitat de Budapest
	Universitat de Szeged
Índia	Universitat Jamia Millia Islamia
Irlanda	Universitat de Cork
	Universitat Nacional d'Irlanda - Maynooth
Israel	Universitat de Jerusalem
Itàlia	Universitat de Bolonya
	Universitat de Milà
	Universitat Suor Orsola Benincasa
	Universitat L'Orientale de Nàpols
	Universitat Federico II de Nàpols
	Universitat de Sàsser
	Universitat de Trento
	Universitat de Torí
	Universitat de Venècia
Universitat de Verona	
Japó	Universitat de Hosei
Mèxic	Universitat Autònoma de Mèxic
	Universitat de Guadalajara
Països Baixos	Universitat d'Amsterdam
Polònia	Universitat de Cracòvia
	Universitat de Poznan
Portugal	Universitat de Lisboa
Regne Unit	Universitat de Birmingham
	Universitat de Bristol
	Universitat de Cambridge
	Universitats de Cardiff
	Universitat de Durham
	Universitat d'Edimburg
	Universitat d'Exeter
	Universitat de Glasgow
	Universitat de Lancaster
	Universitat de Leeds
	Universitat de Leicester
	Universitat de Liverpool
	Queen Mary, Universitat de Londres
King's College, Universitat de Londres	
London School of Economics	

Regne Unit	Universitat de Manchester
	Universitat de Newcastle
	Universitat d'Oxford
	Universitat de Sheffield
República Txeca	Universitat Masaryk de Brno
	Universitat d'Olomouc
Romania	Universitat de Bucarest
Rússia	Universitat Estatal de Moscou
	Universitat Estatal de Sant Petersburg
Sèrbia	Universitat de Belgrad
Suïssa	Universitat de Friburg
	Universitat de Zuric
Uruguai	Universitat de la República
Xile	Universitat de Xile
	Universitat Pontifícia Catòlica

Subvencions atorgades per a la docència universitària

Ajuts per contribuir al manteniment de la docència d'estudis catalans a universitats de fora del domini lingüístic durant el curs 2012-2013	1.693.397 €
Ajuts de desplaçament i incorporació a les persones seleccionades per la convocatòria de selecció de professorat per a universitats de fora del domini lingüístic de la llengua catalana ofertes per al curs acadèmic 2012-2013	11.175 €
Ajuts de formació atorgats al professorat d'estudis catalans de les universitats de l'exterior	42.440 €
Ajuts al professorat d'estudis catalans de les universitats de l'exterior que exerceixen en dues o més universitats de localitats diferents	3.500 €
TOTAL	1.750.512 €

Llengua i Universitats

Càtedres i centres d'estudi **Centre d'Estudis Catalans** **(La Sorbona, París)**

L'Institut Ramon Llull ha continuat contribuint al manteniment del Centre d'Estudis Catalans de La Sorbona, dotat d'una càtedra de llengua i cultura catalanes, que imparteix estudis de català amb un diploma universitari propi i organitza un programa anual de recerca i difusió de la llengua, la literatura i la cultura catalanes. En destaquen la commemoració dels cent anys de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la participació de Salvador Giner, Mariàngela Villalonga i Carles Miralles; el cicle *L'Art català del romanticisme*, amb conferències de Francesc Fontbona, Jordi Carbonell i Cristina Mendoza; el cicle *La literatura catalana en tots els accents*, amb la participació de Jordi Pun- tí i Laia Climent; la jornada sobre jocs poètics oulipians a càrrec de Miquel Desclot i August Bover, i la jornada d'estudis sobre la novel·la policíaca catalana.

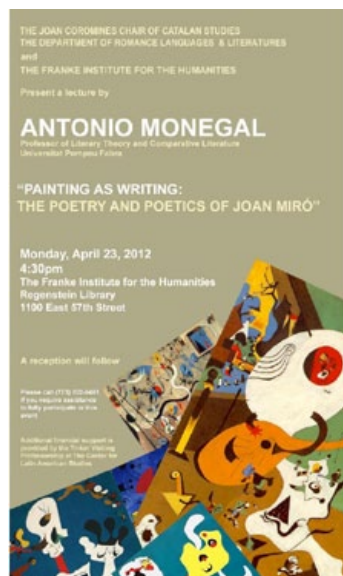
Centre de Recerca en Estudis Catalans (Queen Mary, Universitat de Londres)

Al llarg del curs, el Centre ha organitzat un programa d'activitats acadèmiques per promoure la recerca en estudis catalans des d'una perspectiva transversal i interdisciplinària, sobretot enfocada a l'àmbit del cinema. En destaquen les conferències de Jordi Ainaud (Universitat Pompeu Fabra), "St Jordi versus Hollywood, or the mouse that roared", en el marc d'un seminari sobre traducció, i "The Films of Bigas Luna", a càrrec de Dominic Keown (Universitat de Cambridge), en el marc del seminari sobre la filmografia d'aquest director català. Amb el Centre hi ha col·laborat també Caterina Calafat (Universitat de les Illes Balears), que, en qualitat d'*academic-in-residence*, hi ha impartit el seminari de traducció "Lost in translation or à la recherche du texte perdu". El 16 de març ha tingut lloc la conferència anual del centre, "A Catalan Dimension to Films from Spain?", a càrrec de Dominic Keown (Universitat de Cambridge).

Els dies 30 de novembre i 1 de desembre, el Centre ha organitzat un congrés internacional sobre cinema català, on destacats especialistes han presentat i analitzat diversos documents i pel·lícules. Alguns d'aquests especialistes són: Jaume Martí Olivella (Universitat de New Hampshire), Anton Pujol (Universitat de Carolina del Nord a Charlotte), Elza Adamowicz (Queen Mary, Universitat de Londres), Eva Bru (Universitat de Cork), David George (Universitat de Swansea), Xavier Renedo (Universitat de Girona) i Dominic Keown (Universitat de Cambridge).

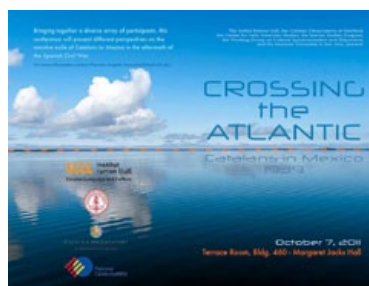
Càtedra d'Estudis Catalans **Joan Coromines (Universitat de Chicago)**

Des de l'any 2005, amb la creació de la Càtedra Joan Coromines, l'Institut Ramon Llull contribueix a mantenir la docència de llengua catalana a la Universitat de Chicago i fa possible la presència anual d'un professor visitant. Durant el trimestre de tardor ha ocupat la càtedra Emilio Ros-Fàbregas, investigador i musicòleg de la Institució Milà i Fontanals (Consell Superior d'Investigacions Científiques), que hi ha impartit el curs "Books, Music and Cultural Transfer: Catalonia 1450-1600". En el marc de la Càtedra s'han dictat les conferències "Sources of Renaissance Polyphony in Catalonia: Music and Languages in the European Context", a càrrec de Ros-Fàbregas, i "Painting as Writing: The Poetry and Poetics of Joan Miró", a càrrec d'Antonio Monegal (Universitat Pompeu Fabra).

Càtedra Ginebre Serra (Universitat de Stanford)

La col·laboració entre l'Institut Ramon Llull i la Universitat de Stanford fomenta, des de l'any 2007, la docència de llengua catalana i el manteniment de la Càtedra Ginebre Serra d'Estudis Catalans sota la direcció del professor Joan Ramon Resina. La Càtedra acull anualment un professor visitant, que el curs 2011-2012 ha estat Margalida Pons, doctora en Filologia Catalana a la Universitat de les Illes Balears, que hi ha impartit els cursos "Gender, Body, Nation, & the Interpretation of Contemporary Catalan Literature & Art" i "Centers and Peripheries in Contemporary Catalan Culture". El mes d'octubre del 2011 s'hi ha celebrat la jornada *Crossing the Atlantic: Catalans in Mexico 1939*, en què s'ha analitzat l'herència de l'exili català a Mèxic posant l'accent en les relacions culturals, especialment literàries, entre Catalunya i Mèxic. La jornada ha estat coorganitzada per l'Institut Ramon Llull, l'Observatori Català de Stanford, el Centre d'Estudis Llatinoamericans i el Programa d'Estudis Ibèrics de la Universitat de Stanford i el Consolat de Mèxic a San José, i hi han participat reconeguts experts catalans, mexicans i nord-americans.

Càtedra Rodoreda (The Graduate Center, City University of New York)

L'Institut Ramon Llull ha continuat prestant suport a la Càtedra Rodoreda, d'acord amb la col·laboració establerta des de l'any 2003, en el marc del programa de doctorat en estudis hispànics i lusitanobrasilers. La Càtedra ha ofert dos seminaris, un sobre literatura, "Barcelona and Modernity", impartit pel professor Brad Epps (Universitat de Harvard), i un altre sobre sociolingüística, "Language and post-Nationalism in Contemporary Catalonia", a càrrec del professor Joan Pujolar (Universitat Oberta de Catalunya). Ha complementat la docència la conferència "Language Attitudes and Choices by Catalan and Galician families in NYC", a càrrec de la professora Eva Juarros Dausà (Universitat de Buffalo), organitzada conjuntament amb el Centre d'Estudis Gallecs.

Col·loqui National and Post-National Perspectives on Language and Citizenship in the Iberian Peninsula

Organitzat el 9 de novembre des de la Càtedra Rodoreda en col·laboració amb la Càtedra Bernardo Atxaga d'Estudis Bascos i la Càtedra d'Estudis Gallecs, en aquest col·loqui va analitzar-se —des d'una perspectiva ibèrica comparada— el grau en què les polítiques lingüístiques i els discursos metalingüístics reconeixen la connexió entre el llenguatge i les noves formes de ciutadania. Hi han participat especialistes com Adela Franzé Mundanó (Universitat Complutense de Madrid), Xosé Manoel Núñez Seixas (Universitat de Munic), Joan Pujolar (Universitat Oberta de Catalunya), Jacqueline Urla (Universitat de Massachusetts a Amherst) i José del Valle (The Graduate Center, City University of New York).

Càtedra Mompou (The Graduate Center, City University of New York)

En el marc de la col·laboració amb la Foundation for Iberian Music (Barry S. Brook Center for Music Research and Documentation), l'Institut Ramon Llull ha donat suport a la Càtedra Mompou per impartir-hi el seminari de doctorat en musicologia catalana "Global and Local Perspectives in Catalan Music", a càrrec d'Antoni Pizà, director de la Foundation for Iberian Music. Peter Manuel, del John Jay College, hi ha participat com a professor convidat.

Llengua i Universitats

Promoció de la catalanística

L'Institut Ramon Llull ha continuat oferint el seu suport a les associacions internacionals de catalanística, formalitzat mitjançant la signatura de convenis anuals per a la realització de projectes relacionats amb els estudis catalans.

Anglo-Catalan Society (ACS)

Del 9 a l'11 de novembre l'Anglo-Catalan Society ha organitzat el cinquanta-vuitè col·loqui anual a la Universitat de Sheffield amb una trentena de ponències a càrrec de professors i investigadors d'universitats del Regne Unit i d'altres països. En destaca la conferència plenària del professor emèrit Alan Yates, "Versions of Joan Maragall", i, en el marc de les *Annual Joan Gili Memorial Lectures*, la conferència sobre "Fuster i Estellés: 20 anys després", a càrrec de Jaume Pérez Montaner. Entre altres accions, l'Anglo-Catalan Society ha atorgat deu beques a estudiants interessats per la cultura catalana per facilitar-los la participació al col·loqui i a les activitats de l'associació.

Association Française des Catalanistes (AFC)

D'entre les actuacions dutes a terme el 2012, en destaquen la publicació d'un volum monogràfic sobre Ferran Torrent dins la col·lecció "Cultura Catalana", les activitats en relació amb l'obra de l'examen de l'*agrégation*, la publicació de les actes del col·loqui de l'associació celebrat a An Oriant el 2011 i diverses activitats de promoció de la catalanística a França.

Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC)

Del 23 al 25 de febrer ha tingut lloc a la Universitat de Verona el *X Congrés Internacional de l'AISC*, el títol del qual era "Ciutat de l'amor: Scrivere la città, raccontare i sentimenti". Professors i especialistes reconeguts han participat a les conferències, ponències i taules rodones a l'entorn de la literatura i les ciutats, la traducció i les relacions dels autors catalans amb Itàlia. El 2012 també ha sortit publicat el segon número de la *Rivista Italiana di Studi Catalani*.

Deutscher Katalanistenverband (DKV)

Del 27 al 29 de setembre ha tingut lloc el XXIII Col·loqui Germano-Català organitzat per la DKV a la Universitat Humboldt de Berlín i a la Universitat de Leipzig amb el títol "Normalitat: El català en la vida quotidiana". Prop d'un centenar de participants han seguit 48 comunicacions sobre literatura, lingüística i didàctica. En destaca el discurs inaugural del professor Carsten Sinner, president de la DKV, així com la ponència inaugural a càrrec de l'escriptora Isabel-Clara Simó. També s'han celebrat els 25 anys de publicació de la revista científica de l'Associació, *Zeitschrift für Katalanistik*, i un concert del cantautor Raimon, en plena celebració dels cinquanta anys de la seva primera actuació a Barcelona.

North-American Catalan Society (NACS)

A més de les activitats periòdiques que duu a terme l'associació, entre les quals la publicació de "Selected Papers" (núm. xxv de la *Catalan Review*), una de les iniciatives del 2012 ha estat la convocatòria del North American Catalan Society Award 2013 destinat a un treball d'excel·lència en el camp dels estudis catalans. El premi té per objectiu atorgar un reconeixement a estudis realitzats per investigadors vinculats a institucions acadèmiques i de recerca de Nord-amèrica i que constitueixin aportacions rigoroses i de qualitat en aquest camp.

Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC)

De l'1 al 6 de juliol ha tingut lloc a la Universitat de Salamanca el *XVI Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*, en què s'han presentat comunicacions i ponències distribuïdes en quatre seccions: "Literatura catalana comparada medieval i renaixentista", "Lingüística contrastiva català-castellà", "Traducció i recepció de la literatura catalana contemporània" i "Llengua i literatura catalanes en l'ensenyament". La conferència inaugural ha estat a càrrec del professor Max Wheeler. Entre les seves activitats periòdiques, l'AILLC ha publicat la revista científica *Estudis de Llengua i Literatura Catalanes*.

Associació de Catalanistes de l'Amèrica Llatina (ACALL)

En el marc del seminari *Presència Catalana en Mèxic y el Resto de América Latina*, que ha tingut lloc del 29 al 31 d'agost a Guadalajara (Mèxic), s'ha celebrat l'assemblea constitutiva de l'Associació de Catalanistes de l'Amèrica Llatina, amb l'objectiu de promoure els estudis de llengua, literatura i cultura catalanes als països llatinoamericans i de posar en contacte les dues comunitats. Al final del 2012, la nova associació de catalanística ha quedat formalment constituïda i s'ha integrat a la Federació Internacional d'Associacions de Catalanística.

Federació Internacional d'Associacions de Catalanística (FIAC)

L'activitat més destacada de la FIAC ha estat l'organització de la taula rodona "Traductors de la literatura catalana i l'impacte als seus països", amb la participació de Jaume Martí Olivella (moderador), Helena Buffery, Laurent Gallardo, Giagu Ledda, Mary Ann Newman, Francesc Parcerisas i Patrizio Rigobon. La taula rodona ha format part del programa del *XVI Col·loqui Internacional de l'AILLC*, que ha tingut lloc a Salamanca.

Certificació dels coneixements de català

L'Institut Ramon Llull ha organitzat la desena convocatòria de proves per a l'obtenció dels certificats de coneixements de llengua catalana, mitjançant una resolució publicada al núm. 6083 del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (8 març 2012) i al núm. 36 del *Butlletí Oficial de les Illes Balears* (8 març 2012). Les proves s'han administrat a 76 localitats de 30 països d'arreu del món, la qual cosa representa una consolidació del creixement de les seues d'examen. Per tal de respectar els calendaris acadèmics dels diferents països, s'han continuat oferint dues convocatòries: la primera, els mesos de maig i juny per a les localitats de països de l'hemisferi nord, i la segona, al novembre, a Argentina, Brasil, Equador, Japó, Mèxic, Paraguai, Uruguai i Xile. En el cas de Madrid, atès el gran nombre de persones interessades en l'obtenció d'algun dels certificats, s'han administrat proves durant els dos períodes de convocatòria.

El 2012 s'han inscrit a les proves 1.161 persones, de les quals s'hi han presentat 1.028. La distribució global d'examinands segons els nivells ha estat: 499 de nivell bàsic (A2), 237 de nivell elemental (B1), 128 d'intermedi (B2), 140 de suficiència (C1) i 24 de superior (C2). De les 1.028 persones que s'han presentat a les proves, 788 (76,65%) han obtingut el resultat d'apte: 380 del nivell bàsic (A2), 200 del nivell elemental (B1), 115 del nivell intermedi (B2), 83 del nivell de suficiència (C1) i 10 del nivell superior (C2).

Resultats de les proves per nivells

	Aptes	No aptes
Bàsic (A2)	76,15%	23,85%
Elemental (B1)	84,39%	15,21%
Intermedi (B2)	89,84%	10,16%
Suficiència (C1)	59,29%	40,71%
Superior(C2)	41,67%	58,33%
TOTAL	76,65%	23,35%

Programes per a estudiants

S'han promogut diverses actuacions per facilitar i completar la formació dels estudiants de fora del domini lingüístic de manera que puguin desplaçar-se als territoris de parla catalana per millorar els seus coneixements i fer-hi una immersió lingüística i cultural.

Cursos i jornades de formació XI Campus Universitari de la Llengua Catalana

Celebrat a Mallorca i Andorra entre el 22 de juliol i el 8 d'agost, s'hi han impartit cursos de llengua catalana de nivell elemental (B1) i intermedi (B2) i cursos sobre cultura catalana a 27 estudiants procedents de 15 països (Alemanya, Argentina, Bòsnia i Hercegovina, Canadà, Estats Units, Finlàndia, França, Israel, Itàlia, Polònia, Regne Unit, República Txeca, Romania, Rússia i Sèrbia). L'Institut Ramon Llull ha ofert deu inscripcions gratuïtes als estudiants interessats a participar-hi.

Llengua i Universitats

Jornades Internacionals de Llengua i Cultura Catalanes (Gironella)

La vint-i-quatrena edició d'aquestes jornades s'ha celebrat a Gironella entre el 25 de juliol i l'11 d'agost, amb la participació d'onze estudiants procedents de deu països: Alemanya, Bèlgica, Canadà, Espanya, Hongria, Japó, Regne Unit, Romania, Sèrbia i Xile. S'hi han impartit cursos de llengua de nivell elemental i intermedi, complementats amb conferències i activitats culturals.

Programa de beques

L'Institut Ramon Llull ha concedit 36 ajuts per un import total de 35.450 € destinats a cobrir les despeses de desplaçament, d'estada o de matrícula en activitats formatives de llengua catalana organitzades per institucions o entitats del domini lingüístic. També s'ha concedit una beca de perfeccionament per a l'assistència a cursos de postgrau, doctorat o màster relacionats amb la llengua, la cultura i/o la literatura catalanes, en universitats públiques dels territoris de parla catalana, per un import de 5.000 €.

Formació lingüística per a estudiants d'intercanvi

Durant el curs acadèmic 2011-2012 s'han impartit cursos a les universitats de Bari, Bochum, Lisboa, Manchester, Nàpols, Roma, Venècia i Verona, adreçats a estudiants que tenen previst continuar o ampliar els seus estudis en una universitat de parla catalana, a fi que adquireixin nocions bàsiques de català en origen. En el programa hi han participat 154 estudiants.

Curs de català en línia Parla.cat

El 2012 ha entrat en funcionament l'Aula mestra, una plataforma per a l'ensenyament de llengua catalana integrada a l'espai virtual d'aprenentatge Parla.cat. Destinada al professorat de català, l'Aula mestra permet crear cursos, sessions de treball i itineraris d'aprenentatge i facilitar la comunicació i l'intercanvi de materials didàctics i experiències docents. L'Institut Ramon Llull n'ha fet diverses presentacions a l'exterior i ha continuat promovent l'ús dels continguts dels cursos del Parla.cat entre el professorat i l'alumnat d'estudis catalans de les universitats de la Xarxa.

Programa de formació per al professorat

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Del 16 al 19 de juliol, l'Institut Ramon Llull ha organitzat la vint-i-sisena edició de les *Jornades Internacionals per a Professors de Català*, un espai de formació i de trobada, debat i reflexió per al professorat de llengua i cultura catalanes a l'exterior. Celebrades a la Universitat de Vic, hi han assistit més d'un centenar de professors procedents d'arreu del món, que han rebut formació sobre la didàctica del català com a llengua estrangera i sobre el tractament de la traducció i de la literatura a les classes de llengua; aquests professors també han compartit experiències pedagògiques per mitjà de presentacions, tallers i grups de treball. El 13 de juliol s'ha organitzat una sessió formativa adreçada al professorat que s'incorpora a les universitats a partir del curs acadèmic 2012-2013.

“Workshop for UK-based Catalan Tutors”

El 16 de novembre l'Institut Ramon Llull i el Queen Mary College, de la Universitat de Londres, han organitzat la tercera edició d'aquest taller de formació i debat, en què han participat disset professors d'estudis catalans de les universitats del Regne Unit i d'Irlanda. S'hi han presentat iniciatives i propostes didàctiques a càrrec de professorat del Centre de Llengües del Queen Mary College i d'altres universitats del Regne Unit.

“Ensenyar català a Espanya i Portugal: Idees i experiències”

L'Institut Ramon Llull i la Delegació del Govern de la Generalitat a Madrid han organitzat la primera edició d'aquest curs amb l'objectiu de contribuir a la formació continuada del professorat i de crear un espai de trobada i d'intercanvi d'experiències entre els docents de l'àmbit ibèric. Celebrat el 23 de març al Centre Cultural Blanquerna de Madrid, hi ha assistit 25 professors, que han participat en tallers pràctics i presentacions sobre metodologia i recursos didàctics.

“Curs de formació de didàctica de la llengua com a idioma estranger”

L'Institut Ramon Llull, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Xarxa Vives d'Universitats han organitzat la tercera edició d'aquest curs, que té per objectiu contribuir a la formació de futurs professors de llengua catalana en universitats de l'exterior. S'ha celebrat a Vinaròs i a Morella del 19 al 21 d'octubre i s'hi han inscrit quaranta persones.

Plataforma Xarxallull.cat

La plataforma Moodle Xarxallull.cat s'ha consolidat com un espai de referència per al professorat de l'exterior, que hi comparteixen experiències docents i hi organitzen i difonen diverses activitats, amb un increment significatiu dels accessos. A més, s'ha començat a utilitzar com a plataforma d'ensenyament i aprenentatge amb la possibilitat d'oferir-hi cursos monogràfics, i s'ha iniciat una comunitat de pràctica per a la discussió i la reflexió a l'entorn de l'elaboració de programes de cultura. D'altra banda, s'ha continuat informant de novetats en l'àmbit de l'aprenentatge de llengües estrangeres i de les tecnologies de la informació i la comunicació a través del blog Català Llengua Estrangera.

Divulgació de la llengua i la cultura catalanes

Programa d'activitats acadèmiques i culturals

Amb el suport a l'organització d'activitats acadèmiques i culturals a les universitats, l'Institut Ramon Llull fa visible i incrementa la presència de la llengua i la cultura catalanes a les universitats de l'exterior que imparteixen docència de català.

El 2012 cal destacar l'acord de col·laboració amb el Futbol Club Barcelona (FCB) per a la projecció exterior de la cultura catalana. Signat el 19 de setembre, l'acord preveu l'organització d'activitats relacionades amb la cultura catalana i el Barça a les universitats de l'exterior, amb l'objectiu de coordinar les potencialitats de les dues institucions com a ambaixadores de la llengua i la cultura catalanes i dels valors de la cultura vinculada a l'esport i a la catalanitat. El 7 de novembre, amb motiu del desplaçament del primer equip de futbol per al partit de la Champions League contra el Celtic de Glasgow, s'ha organitzat una jornada de cultura catalana a la Universitat de Glasgow, amb una conferència del vicepresident del FCB, Carles Vilarrubí, “Barça: Sport, culture and education”, i una de l'escriptor Matthew Tree: “Catalonia and how it got that way: A long-term resident's perspective”. El grup musical Els Amics de les Arts hi han ofert un concert, al qual van assistir molts estudiants i seguidors del FCB.

Alemanya

Gira d'Anna Roig i l'Ombre de ton Chien a les universitats d'Alemanya.

Aquest grup musical ha recorregut les universitats de Saarbrücken, Bochum, Colònia, Frankfurt, Tubinga, Berlín i Leipzig, on ha ofert concerts en directe i diversos tallers d'escriptura i traducció per als estudiants a partir dels temes de les seves cançons.

Cicle de conferències de Francesc Serés a les universitats de Heidelberg, Frankfurt i Marburg

Espectacle teatral i musical *Veus d'amor*, en italià, català i occità, a la Universitat de Siegen

Croàcia

VI Jornades de les Llengües i Cultures Iberoromàniques, a la Universitat de Zadar

Cuba

Taller de literatura catalana, a la Universitat de l'Havana

Estat espanyol

Cicle de cinema català al Festival de Cinema, a la Universitat de Santiago de Compostel·la

Llengua i Universitats

Estats Units

VII Col·loqui Anual Interdisciplinari d'Espanyol, Portuguès i Català sobre Lingüística, Literatura i Cultura, a la Universitat de Florida

IV Cicle de Cinema Català, a la Universitat de Massachusetts

Catalan Week, amb conferències i un seminari de traducció, a la Universitat de Massachusetts

III Symposium on Catalan Language, Literature and Culture, a la Universitat de Missouri

França

Conferències i seminari sobre Maria Mercè Marçal a França. Amb motiu de la inclusió de l'obra de l'escriptora i poeta Maria Mercè Marçal en el temari de l'examen de l'agrégation, s'han organitzat conferències i seminaris per als estudiants de les universitats franceses amb la participació d'especialistes i experts en aquesta autora: el mes de febrer, la "Jornada d'anàlisi de Bruixa de dol", a la Universitat de París Oest Nanterre i, el mes de març, l'organització d'un seminari de literatura sobre la poètica de l'autora des de la perspectiva dels estudis de gènere, incloent-hi aspectes de traducció, a les universitats de Lió 2, Escola Normal Superior de Lió i Grenoble 3.

V Col·loqui Internacional "Le Créateur et sa Critique", a la Universitat Lió 2

Taller de poesia, a la Universitat de Lille 3 i a la Universitat de Rennes 2

Taula rodona "Littérature des langues sans État (basque, catalane et galicienne)", a la Universitat de París 3

Conferència "Poesia i insularitat", del poeta menorquí Ponç Pons, a la Universitat de Provença

Cineclub de llengües romàniques, a la Universitat de Provença

Conferència "Cinema en català: Una panoràmica per Enxaneta i Polseres vermelles", a càrrec d'Alba Ambrós (Universitat de Barcelona), a la Universitat de Bretanya-Sud

Seminari "Narrer les identités au sein des sociétés du xxie siècle", sobre el plurilingüisme i les identitats culturals al si de la societat catalana, amb la participació dels autors Pius Alibek, Saïd el Kadaoui, Patrícia Gabancho i Guillem Calaforra, a la Universitat de Rennes 2

Hongria

Simposi Internacional de Catalànica, commemoració dels quaranta anys de docència d'estudis catalans a la Universitat Eötvös Loránd de Budapest

IV Jornada Cultural Catalunya-Hongria, a la Universitat de Szeged

Irlanda

Catalan Cultural Encounters i Cork World Book Fest, a la Universitat de Cork

Itàlia

Jornades "La Spagna plurale", a la Universitat de Bolonya

Jornades i tallers de traducció "La Cantàrida a Venècia", "Narcís Comadira: Un poema comentat pel seu autor", "Males perdudes, de Jordi Puntí", a la Universitat de Venècia

Simposi "Formentera non esiste: Ritratto di un'isola", a la Universitat de Venècia

Mèxic

Jornades "Presència catalana a Mèxic i Amèrica Llatina", a la Universitat de Guadalajara

Polònia

Jornades "La paraula viva en la poesia catalana", a la Universitat de Poznan

Portugal

Jornada sobre lingüística comparada, a la Universitat de Lisboa

Regne Unit

Jornades anuals *Iberian Week*, a la Universitat de Liverpool

Conferència "Globalisation on our own terms: Catalan independence as a precondition for global independence", de Kathryn Cramer (Universitat de Sydney), en el marc del *IV Simposi Allison Peers*, a la Universitat de Liverpool

Seminari "Art and Cultural Production within Institutions and on the Margins of Society", a la Universitat de Lancaster

Cicle de cinema *Basque, Catalan and Galician Film Season*, a la Universitat de Birmingham

Quinzena edició de la conferència internacional *Forum for Iberian Studies*, a la Universitat d'Oxford

Sèrbia

Seminari "Els papers de les dones: La reescriptura creativa de la història en l'obra de les escriptores catalanes del segle xx", a la Universitat de Belgrad

Seminari "Gramàtica pràctica del català", a la Universitat de Belgrad

Xile

Recitals de Feliu Ventura, a la Universitat de Xile i la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile

Expolangues 2012

De l'1 al 4 de febrer l'Institut Ramon Llull ha participat a Expolangues, a París, una de les principals fires d'àmbit internacional relacionades amb la llengua i el seu aprenentatge. Amb un estand propi, hi ha ofert informació sobre les universitats que imparteixen docència d'estudis catalans a França i sobre els mètodes per a l'aprenentatge del català, especialment el Parla.cat. A l'espai La Classe s'han impartit sessions d'iniciació a la llengua catalana per al públic assistent.

Comunicació

Difonem la participació catalana i balear en els grans esdeveniments mundials i expandim la presència de l'Institut Ramon Llull a Internet

Hem promociat la cultura catalana reforçant la nostra presència a Internet, especialment a les xarxes socials, buscant portar l'atenció sobre aquelles activitats que han tingut lloc en els diferents fòrums internacionals. Les activitats més destacades del 2012 i que s'han prioritzat en la nostra estratègia de comunicació han estat les següents: en primer lloc, "Vogadors", el projecte que l'Institut Ramon Llull ha portat a la Biennal d'Arquitectura de Venècia del 2012, en la qual s'ha participat per primer cop mitjançant un pavelló conjunt de Catalunya i les Illes Balears. En segon lloc, la presència, fins ara inèdita, de vuit companyies teatrals catalanes i balears al festival Avignon le OFF, que s'han presentat sota el títol "Avignon à la catalane". En tercer lloc, *Catalan Sounds on Tour*, marca creada per donar difusió a les activitats musicals que s'exporten i que el 2012 ha donat nom a una de gira de setze grups catalans i balears per festivals de Canadà, els EUA, Mèxic i el Regne Unit. Un quart focus d'atenció comunicativa ha estat la celebració dels deu anys de l'Institut Ramon Llull, que ha tingut lloc a Barcelona, al Mercat de les Flors, i a Palma amb un concert de Joan Pons.

Internet

Nou web corporatiu

S'ha desenvolupat un nou web general de l'Institut i s'ha adaptat a dispositius mòbils; aquest nou web presenta una estructura i un disseny nous.

Xarxes socials

Consolidació de l'ús de les xarxes socials Facebook (2.400 seguidors) i Twitter (3.412 seguidors) i realització d'activitats específiques per a aquestes xarxes. Una d'aquestes iniciatives dinamitzadores ha estat el Concurs de Microrelats que s'ha dut a terme amb l'Àrea de Llengua: http://www.llull.cat/_cat/_microrelats/index_microrelats.shtml. Aquest concurs, adreçat a estudiants de català, commemorava el centenari de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a l'exterior i tenia com a lema "2011, l'any de la paraula viva". El premi ha consistit en una plaça al Campus Universitari de la Llengua Catalana que organitza l'Institut Ramon Llull. Implantació i/o potenciació de noves xarxes socials, com Spotify o Flickr. A la pàgina de YouTube s'ha començat a mostrar una part de l'arxiu històric de vídeos de l'Institut Ramon Llull.

Webs monogràfics

A través dels webs monogràfics s'ha fet promoció d'alguns projectes d'una rellevància especial:

“Avignon à la catalane”

Web que presenta aquesta iniciativa de l'Institut Ramon Llull, que dóna a conèixer a França espectacles de qualitat de grups catalans i balears, alhora que en promou la circulació internacional.

<http://avignon.llull.cat/>

Catalan Sounds on Tour

Web informatiu d'aquesta iniciativa de l'Institut Ramon Llull, que té per objectiu difondre les gires dels grups de pop *indie* catalans i balears pels festivals musicals més significatius de l'escena internacional.

<http://catalansounds.llull.cat/index.shtml>

L'Institut Ramon Llull a la Biennal d'Arquitectura de Venècia

Aquest web recull tota la informació referent a la participació de l'Institut Ramon Llull a la Biennal d'Arquitectura de Venècia del 2012, amb el projecte “Vogadors: Architectural Rowers”, comissariat pels arquitectes Jordi Badia i Félix Arranz.

<http://venezia.llull.cat/2012/>

Miró & Catalan Culture

Web dedicat al programa d'actes paral·lel a l'exposició sobre Joan Miró “The Ladder of Escape” a la Galeria Nacional d'Art de Washington DC (EUA).

http://www.llull.cat/monografics/miro_w/index.shtml

Jornades Internacionals per a Professors de Català

La vint-i-sisena edició de la trobada anual de professors de català procedents d'arreu del món també ha generat un web especial.

<http://www.llull.cat/monografics/jornades12/index.html>

Projectes de Literatura i Pensament

L'Institut Ramon Llull col·labora amb diverses iniciatives de foment de la presència a Internet de la literatura catalana en altres llengües, per tal de posar a l'abast d'editors, traductors i lectors estrangers informació actualitzada sobre obres i autors de la literatura catalana traduïts.

Lletra

La Universitat Oberta de Catalunya, la Institució de les Lletres Catalanes i l'Institut Ramon Llull col·laboren en aquest portal que presenta, en català, castellà i anglès, informació sobre autors de la literatura catalana.

www.lletra.uoc.edu

TRAC, base de dades de traduccions de literatura catalana

El TRAC és una base de dades en línia que ofereix informació sobre les publicacions de literatura catalana traduïda a partir del segle XIX. L'Institut Ramon Llull manté i actualitza aquesta eina de consulta.

www.llull.cat/trac

TRALICAT, base de dades de traductors de literatura catalana

El TRALICAT és un repertori de traductors literaris en línia, accessible al web de l'Institut Ramon Llull, com el TRAC. Aquest any 2012 s'ha posat en marxa amb les dades de 110 traductors literaris que han publicat, durant els darrers anys, obres recollides a la base de dades TRAC.

www.llull.cat/tralicat

Lyriline

Lyriline.org és un portal de poesia virtual on es poden trobar 7.750 poemes de 852 autors llegits pels mateixos poetes i traduccions de poemes a 55 llengües. Des del 2008 l'Institut Ramon Llull aporta traduccions de poetes en llengua catalana al portal.

www.lyriline.org

Revista d'Història de la Filosofia Catalana

El *Journal of Catalan Intellectual History = Revista d'Història de la Filosofia Catalana* vol dotar els estudis sobre la història del pensament català contemporani d'un òrgan de periodicitat regular i dedicat exclusivament a aquest àmbit temàtic. La revista pretén esdevenir un punt de referència sobre la història intel·lectual catalana per a la comunitat inter-

nacional d'investigadors. Aquesta publicació acadèmica semestral és una iniciativa de l'Institut de Dret i Tecnologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Societat Catalana de Filosofia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) i té un ampli suport institucional i acadèmic, incloent-hi el de l'Institut Ramon Llull. El 2012 s'ha publicat en paper i en anglès el segon volum de la revista (que conté els números 3 i 4). Ahora, la versió digital de la revista, en català i en anglès, està disponible al portal: www.catalanphilosophy.cat

Anuaris i guies

www.arxiuartistes.cat

Arxiuartistes.cat és un servei d'informació i difusió de l'art contemporani que es fa actualment a Catalunya i a les Illes Balears. El seu objectiu és oferir a professionals, comissaris i responsables d'institucions nacionals i internacionals una eina de recerca d'artistes, organitzada per categories, que faciliti la projecció de la creació visual contemporània. El projecte va néixer el 2010 i s'actualitza cada any.

Catalandrama, acord amb la Sala Beckett

L'Institut Ramon Llull col·labora amb la Sala Beckett per fer possible el portal Catalandrama, en el qual es posen a disposició del públic interessat obres de teatre en català traduïdes a altres llengües. Actualment Catalandrama inclou 248 obres, 52 autors i 498 traduccions a 21 llengües. Des que va entrar en funcionament el 27 de gener del 2009 i fins al 31 de desembre del 2012, s'han rebut 3.281 sol·licituds per traduir obres de 50 autors diferents.

www.catalandrama.cat

Catalan Sounds On Tour 2012

S'ha editat, presentat i distribuït el CD *Catalan Sounds On Tour 2012*, que inclou temes dels catorze artistes que han participat en les fires i els festivals musicals en què l'Institut Ramon Llull ha pres part sota el nom *Catalan Sounds*: Vive Latino, SWSX, Toronto Music Week i The Great Escape. El CD també s'ha distribuït en altres circuits, com a les xarxes de fires i mercats professionals: Mercat de Música Viva de Vic, Primavera Sound, Sónar, Festival Cruïlla Barcelona, MaMA i Rencontres Trans Musicales.

<http://catalansounds.llull.cat/index.shtml>

New Catalan Music

S'ha realitzat, presentat i distribuït el catàleg digital *New Catalan Music*, que conté informació sobre dotze compositors actuals, catalans i balears, de l'àmbit de la música contemporània. El catàleg té per objectiu difondre el repertori dels màxims exponents de la composició contemporània, així com facilitar l'accés als catàlegs d'obres i als enregistraments d'aquests creadors. El contingut del catàleg serà accessible al nou web de l'Institut Ramon Llull.

Butlletins electrònics

Publicació dels números 22 al 26 del butlletí electrònic general de l'Institut Ramon Llull i de les delegacions de Londres, París, Berlín i Nova York. Llançament d'un nou butlletí, el *Catalan Literary Kit*, amb informació sobre les novetats de literatura catalana traduïda a altres llengües.

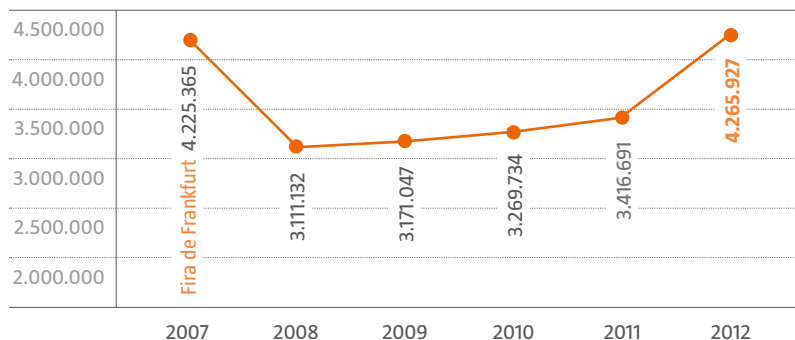
Webs en desenvolupament

S'està treballant en la creació de noves pàgines web associades a bases de dades específiques, una sobre música anomenada New Catalan Music i una d'arts escèniques, Catalan Performing Arts.

Estadístiques web

El 2012 s'ha produït un augment significatiu del nombre de pàgines web servides, fins a assolir les xifres del 2007, any en què la cultura catalana va ser la convidada d'honor a la Fira del Llibre de Frankfurt. S'ha consolidat, d'aquesta manera, la tendència que es visualitzava en el període 2008-2011 com a conseqüència de l'aposta de l'Institut per ser present a les xarxes socials.

Evolució de les pàgines web servides 2007-2012

Prensa

Actuacions informatives especials

- Anunci genèric a la revista *Eñe*
- Anunci genèric a la Fira Mediterrània de Manresa
- Anunci genèric al festival In-Edit
- Anunci a la revista *Music Week* per promocionar *Catalan Sounds*
- Anuncis a diaris francesos per publicitar “Avignon à la catalane”: *Libération*, revista *Les Inrocks*
- Light Box: anunci a *My Biennale Guide*
- Playground: empresa encarregada de la inauguració de la Biennial de Venècia, contactes i patrocinis
- E-flux: dos anuncis sobre la Biennial de Venècia
- Exit: dues publitrameses sobre la convocatòria per la Biennial de Venècia del 2013
- Exit: dues publitrameses i un bàner sobre la Biennial d'Arquitectura de Venècia
- W3art: publitramesa sobre la Biennial d'Arquitectura de Venècia
- Dezeen: bàner i publitramesa sobre la Biennial d'Arquitectura de Venècia
- Arteinformando: bàner al web de la Biennial d'Arquitectura de Venècia

Rodes de premsa

S'han realitzat un total d'onze rodes de premsa a Barcelona:

- Dimecres 1 de febrer: L'Institut Ramon Llull anuncia el projecte que representarà Catalunya i les Illes Balears en el marc de la Biennial d'Arquitectura de Venècia. A la Seu de l'Institut Ramon Llull.
- Dijous 16 de febrer: L'Institut Ramon Llull presenta el balanç de traduccions de literatura catalana corresponent al 2011. Hotel HCC St. Moritz (sala Montseny).
- Dimarts 13 de març: L'Institut Ramon Llull presenta *Catalan Sounds on Tour*, gira de grups catalans i balears per festivals de Canadà, els EUA, Mèxic i el Regne Unit. A l'Espai Damm.
- Dilluns 2 d'abril: La literatura catalana serà la convidada d'honor del Saló International del Llibre de Quebec. A la seu de l'Institut Ramon Llull.
- Dijous 26 d'abril: L'exposició “Joan Miró: L'escala de l'evasió” viatja a la Galeria Nacional d'Art de Washington. A l'auditori de la Fundació Joan Miró.
- Dimecres 30 de maig: Albert Serra i quatre artistes catalans més participen a la Documenta de Kassel amb el suport de l'Institut Ramon Llull. A la seu de l'Institut Ramon Llull.
- Dilluns 4 de juny: Presentació del projecte “Vogadors”, que representarà Catalunya i les Illes Balears a la Biennial d'Arquitectura de Venècia. A la fàbrica Moritz.
- Dijous 14 de juny: L'Institut Ramon Llull presenta “Avignon à la catalane”, una programació

de vuit companyies de Catalunya i les Illes Balears al festival Avignon le OFF. A l'Antic Teatre.

- Dijous 21 de juny: Desembarcament de teatre català al Regne Unit, coincidint amb els Jocs Olímpics de Londres, amb el suport del Departament de Cultura. Al Palau Marc.
- Dilluns 16 de juliol: L'Institut Ramon Llull anuncia el projecte que presentarà a la Biennial d'Art de Venècia per representar Catalunya i les Illes Balears a l'edició del 2013. Departament de Cultura (Palau Marc).
- Dijous 26 de juliol: L'Acadèmia Valenciana de la Llengua i l'Institut Ramon Llull signen un conveni de col·laboració a la sala de juntes del monestir de Sant Miquel dels Reis.

A Palma destaquem tres rodes de premsa:

- Dilluns 4 de febrer: “Vogadors” presenta nou obres de joves arquitectes catalans i balears a la Biennial d'Arquitectura de Venècia del 2012. A la seu de l'Institut Ramon Llull.
- Dimecres 29 de febrer: Presentació de l'exposició “Illart” a Berlín. A la seu de l'Institut Ramon Llull.
- Dijous 24 d'octubre: Organització del concert *Musican Ramon Llull* per celebrar el desè aniversari de l'Institut Ramon Llull a Palma, amb la participació del baríton Joan Pons. A la seu de l'Institut Ramon Llull.

Pressupost

Ingressos

La liquidació pressupostaria dels ingressos de l'Institut Ramon Llull suma un total de 11.065.523,66 euros.

Distribució del finançament de l' IRL 2012

Concepte	Any 2012	Any 2011	Variació %
Ingressos propis	73.336,88 €	102.039,59 €	- 28,13%
Transferències corrents	10.986.619,43 €	11.804.810,57 €	- 6,93%
Transferències de capital	0,00 €	35.000,00 €	- 100,00%
Ingressos patrimonials	5.567,35 €	12.541,95 €	- 55,61%
TOTAL	11.065.523,66 €	11.954.392,11 €	- 7,45%

Execució del pressupost d'ingressos 2012

Descripció	Pressupost definitiu	Drets reconeguts nets	Recaptació neta	Execució pressupost ingressos
Altres ingressos	105.100,00 €	73.336,88 €	54.976,60 €	69,78%
Transferències corrents	11.006.619,43 €	10.986.619,43 €	7.775.335,70 €	99,82%
Transferències de capital	-	-	-	-
Ingressos patrimonials	6.000,00 €	5.567,35 €	5.567,35 €	92,79%
TOTAL	11.117.719,43 €	11.065.523,66 €	7.835.879,65 €	99,53%

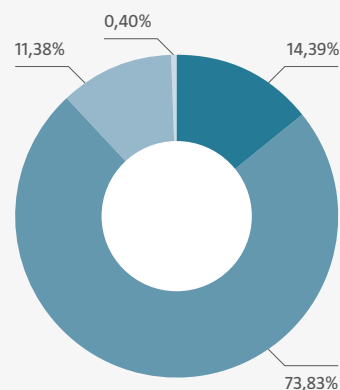
El grau d'execució del pressupost d'ingressos ha estat d'un 99,53%. Les transferències corrents i de capital han representat un 99,29% del total d'ingressos de l'Institut. Els ingressos procedents de la Generalitat de Catalunya han estat de 9.692.681,43 euros (un 88,22% del total de transferències) i els procedents del Govern de la C.A. de les Illes Balears de 1.250.000,00 euros (un 11,38% del total).

Distribució de les transferències rebudes de l'IRL 2012

Transferències rebudes	Any 2012	Any 2011	Variació %
Generalitat de Catalunya - Departament d'Economia i Coneixement - Direcció General d'Universitats	1.580.942,88 €	1.701.972,00 €	- 7,11%
Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura	8.111.738,55 €	8.602.838,55 €	- 5,71%
Govern de les Illes Balears - Departament de Presidència	1.250.000,00 €	1.535.000,00 €	- 18,57%
Altres institucions sense fi de lucre	43.938,00 €	-	- %
TOTAL	10.986.619,43 €	11.839.810,55 €	- 7,21%

Distribució de les transferències rebudes per institució i percentatge que representa cada transferència respecte al total d'aportacions rebudes (2012)

- Generalitat de Catalunya - Departament d'Economia i Coneixement - Direcció General d'Universitats (14,39%)
- Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura (73,83%)
- Govern de les Illes Balears - Departament de Presidència (11,38%)
- Altres institucions sense ànim de lucre (0,40%)

Despeses

La liquidació pressupostària recull un import total de despeses de l'exercici 2012 de 11.117.719,43 euros.

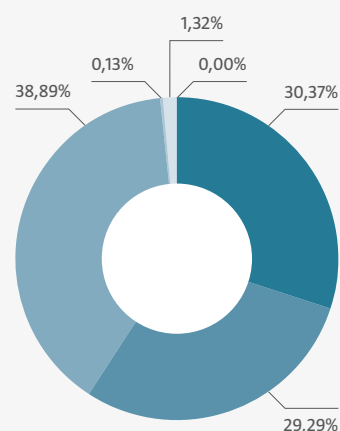
Des del punt de vista pressupostari, l'execució de la despesa ha estat la següent:

Execució de la despesa

Concepte	Pressupost definitiu 2012	Liquidat	%
Despeses de personal	3.342.911,24 €	3.342.730,47 €	99,99%
Despesa corrent	3.305.734,14 €	3.224.133,38 €	97,53%
Transferències corrents	4.309.678,44 €	4.280.508,28 €	99,32%
Transferències de capital	14.000,00 €	14.000,00 €	100,00%
Inversions	145.216,27 €	145.165,16 €	99,96%
Fiances	179,34 €	179,34 €	100,00%
TOTAL	11.117.719,43 €	11.006.716,63 €	99,00%

Distribució de la despesa per capítols econòmics 2012

Despeses de personal (30,37%)
Despesa corrent (29,29%)
Transferències corrents (38,89%)
Transferències de capital (0,13%)
Inversions (1,32%)
Fiances (0,00%)

La distribució de la despesa executada per centres de cost ha estat la següent:

Distribució de la despesa total, criteri pressupostari, per centres de cost

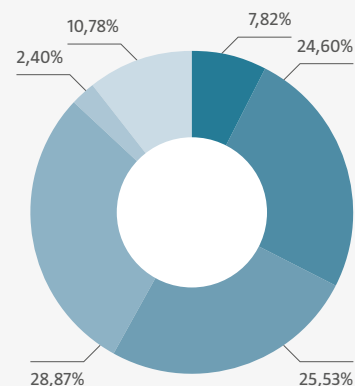
Centre de cost	Any 2012	Any 2011	Variació %
Direcció	860.402,58 €	835.078,12 €	3,03%
Gerència	2.707.467,93 €	2.940.219,40 €	- 7,92%
Àrea de Llengua i Universitats	2.810.496,28 €	2.897.590,09 €	- 3,01%
Àrea de Creació*	3.177.512,09 €	3.498.595,60 €	- 9,18%
Àrea de Literatura i Pensament	264.157,40 €	396.838,59 €	- 33,43%
Departament de Comunicació	1.186.680,35 €	1.181.695,48 €	0,42%
TOTAL	11.006.716,63 €	11.750.017,28 €	- 6,33%

* L'Àrea de Creació inclou els programes d'arts escèniques, cinema, música i arts visuals i arquitectura

Les despeses totals executades durant l'exercici 2012 han estat per import de 11.006.716,63 euros, fet que ha suposat una reducció del 6,33% respecte l'exercici anterior.

Percentatge de participació de les àrees i els departaments en la despesa de l'IRL

Direcció (7,82%)
Gerència (24,60%)
Àrea de Llengua i Universitats (25,53%)
Àrea de Creació (28,87%)
Departament de Comunicació (2,40%)
Àrea de Literatura i Pensament (10,78%)

Òrgans de direcció

Junta Rectora

José Ramón Bauzá Díaz,
president del Govern de les Illes Balears

Artur Mas Gavarró,
president de la Generalitat de Catalunya

Ferran Mascarell Canalda,
conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Rafael A. Bosch Sans,
conseller d'Educació, Cultura i Universitats
del Govern de les Illes Balears

Andreu Mas-Colell,
conseller d'Economia i Coneixement
de la Generalitat de Catalunya

Isabel Cerdà Moragues,
directora general de Cultura i Joventut
del Govern de les Illes Balears

Miguel José Deyá Bauzá,
director general d'Universitats, Recerca i Transferència
del Coneixement del Govern de les Illes Balears

Senén Florensa Palau,
secretari d'Afers Exteriors
de la Generalitat de Catalunya

Xavier Solà Cabanes,
secretari general de Cultura
de la Generalitat de Catalunya

Salvador Giner de San Julián,
president de l'Institut d'Estudis Catalans

Isidor Marí Mayans,
president de la Secció Filològica
de l'Institut d'Estudis Catalans

Antoni Riera Melis,
membre de l'Institut d'Estudis Catalans

Jordi Montaña,
rector de la Universitat Vic

Joan Viñas Salas,
rector de la Universitat de Lleida

Montserrat Casas Ametller (†),
rectora de la Universitat de les Illes Balears

Francesc Parcerisas Vázquez,
degà de la Institució de les Lletres Catalanes

Cristòfol Vidal Vidal,
director de l'Institut d'Estudis Baleàrics

Vicenç Villatoro Lamolla,
director de l'Institut Ramon Llull

Anna Giralt Brunet,
secretària de la Junta Rectora
de l'Institut Ramon Llull

Consell de Direcció

Ferran Mascarell Canalda,
conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Rafael A. Bosch Sans,
conseller d'Educació, Cultura i Universitats
del Govern de les Illes Balears

Francesc Xavier Solà Cabanes,
secretari general de Cultura
de la Generalitat de Catalunya

Senén Florensa Palau,
secretari d'Affers Exteriors
de la Generalitat de Catalunya

Isabel Cerdà Moragues,
directora general de Cultura i Joventut
del Govern de les Illes Balears

Salvadora Ginard Martínez,
secretària general de la Conselleria d'Educació,
Cultura i Universitats del Govern de les Illes Balears

Miquel Deyà Bauzá,
director general d'Universitats, Recerca i Transferència
del Coneixement del Govern de les Illes Balears

Salvador Giner de San Julián,
president de l'Institut d'Estudis Catalans

Isidor Marí Mayans,
president de la Secció Filològica
de l'Institut d'Estudis Catalans

Patricia Trapero Llobera,
vicerectora de Projecció Cultural
de la Universitat de les Illes Balears

Encarnació Ricart Martí,
vicerectora de Societat i Relacions Institucionals
de la Universitat Rovira i Virgili

Oriol Izquierdo Llopis,
director de la Institució de les Lletres Catalanes

Cristòfol Vidal Vidal,
director de l'Institut d'Estudis Baleàrics

Vicenç Villatoro Lamolla,
director de l'Institut Ramon Llull

Àlex Susanna Nadal,
director adjunt de l'Institut Ramon Llull

Antoni Vera Alemany,
director adjunt a les Illes Balears
de l'Institut Ramon Llull

Josep Marcé Calderer,
gerent de l'Institut Ramon Llull

Andreu Bosch Rodoreda,
director de l'Àrea de Llengua i Universitats
de l'Institut Ramon Llull

Anna Giralt Brunet,
secretària del Consell de Direcció
de l'Institut Ramon Llull

Equip directiu

Vicenç Villatoro Lamolla,
director

Àlex Susanna Nadal,
director adjunt

Antoni Vera Alemany,
director adjunt a les Illes Balears

Josep Marcé Calderer,
gerent

Andreu Bosch Rodoreda,
director de l'Àrea de Llengua i Universitats

Edició: maig 2013

- © Institut Ramon Llull, per aquesta edició
- © Institut Ramon Llull, pels textos i les fotografies
- © Fotografia de coberta: Fura dels Baus, *Prometheus Awakes*, London 2012 Festival.

Coordinació editorial:
Institut Ramon Llull

Correcció i revisió de proves:
Anna Soler Horta

Disseny i maquetació:
Eumogràfic

Impressió:
Nova Era

llll institut
ramon llull

www.llull.cat

Diputació 279, planta baixa
08007 Barcelona
+34 93 467 80 00
info@llull.cat